

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 17 (361) — 28 aprilie 1962

Printre raloanele care au terminat însămînțarea porumbului se numără și raionul Urziceni. În fotografie: pe ogoarele G.A.C. Dridu, președintele gospodăriei, Vasile Niculae (dreapta), împreună cu instructorul raional de partid Traian Bucura, președintele sfatului popular comunal Dumitru Petrescu și inginerul agronom Magdalena Ene controlează calitatea lucrărilor efectuate

fotocronica
FLACĂRII

Utemiștii din secția școlărie a uzinelor Grivița Roșie pregătesc numărul festiv al gazetei de perete închinat zilei de 1 Mai, „Zilei tineretului” și aniversării U.T.C.

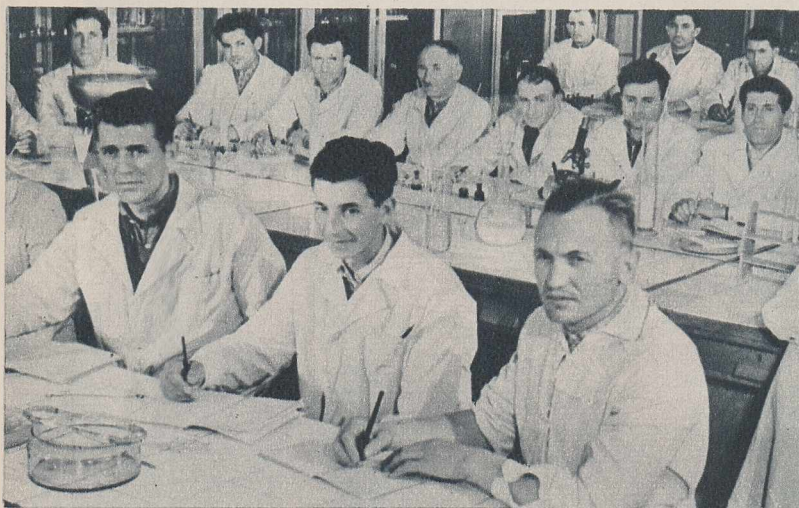

Marla Nistor, președinta G.A.C. Plopeni, regiunea Dobrogea, dă ultimele îndrumări îngrijitoarei de la ferma de păsări, înainte de a pleca la București, unde este invitată la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

180 de președinți și brigadieri zootehnici din gospodăriile agricole colective ale regiunii Brașov urmează cursurile de îndrumare și perfecționare care se țin pe lângă centrul agricol Sibiu. În fotografie: cursanții urmăresc o expunere de anatomie și fiziologia animalelor în laboratorul școlii.

La întreprinderea textilă Donca Simo (unitatea II), grija pentru calitatea produselor constituie obiectivul nr. 1 al întrecerii socialiste. În cinstea zilei de 1 Mai s-au obținut în acest sens frumoase succese.

Un remarcabil eveniment artistic: Maia Plisețkaia, celebra balerină sovietică, dansează la București. Cele două spectacole cu „Lacul lebedelor” de la 1 și 3 mai în care ea va interpreta rolul Odette-Odilia sînt așteptate cu firesc interes.

PRIMĂVARA

Peste câteva zile vom sărbători cu toții 1 Mai. Sărbătoarea internațională a oamenilor muncii găsește în această primăvară țara noastră mai bogată și mai frumoasă, datorită hărniciei fiilor ei, datorită politicii înțelepte a partidului.

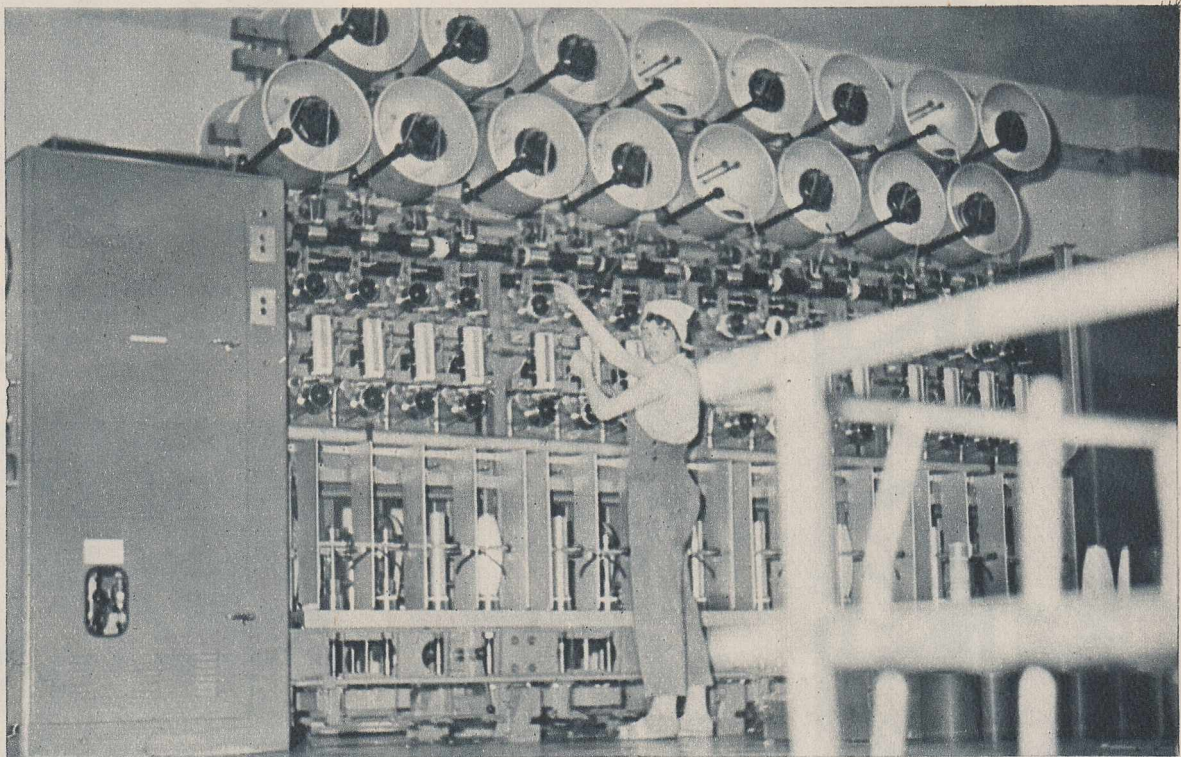
În paginile care urmează veți găsi câteva imagini ale primăverii 1962.

1962

Margareta Avram, muncitoare la Uzina de fire și fibre sintetice Săvinești, are toate motivele să fie mulțumită: înainte de 1 Mai au fost instalate în secția în care muncește noi utilaje pentru producerea fibrelor supraetilate.

În primăvara aceasta, când în întreaga țară s-a încheiat colectivizarea agriculturii, pe toate ogoarele țării s-a muncit mai însuflețit pentru asigurarea unei recolte bogate.

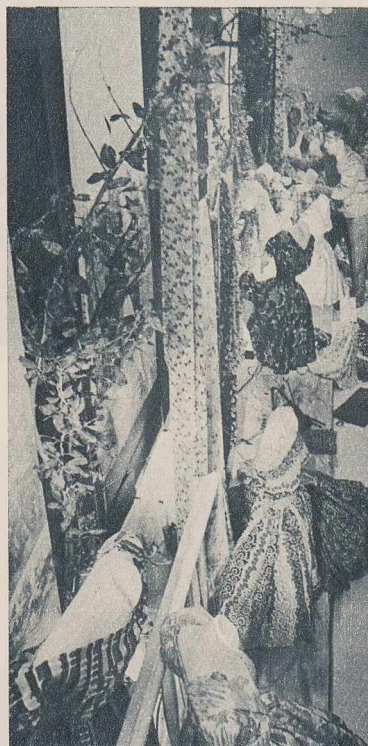
G. A. C. din Gurbănești, ralonul Lehliu. Înainte de a pleca la București, la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, la care a fost invitat, președintele colectivelor, Ștefan Ivan, controlează starea culturilor.

Construim...

Bucov, raionul Ploiești. Inginerul agronom Liviu Iordăchescu, care a cerut în această primăvară să fie trimis într-o gospodărie agricolă colectivă, a și pornit la lucru. Iată-l, împreună cu președintele colectivei, la răsadnițele pentru legume timpurii.

Pregătiri comerciale de sezon.

Primăvara văzută de pictori, atrage și primii... critici de artă.

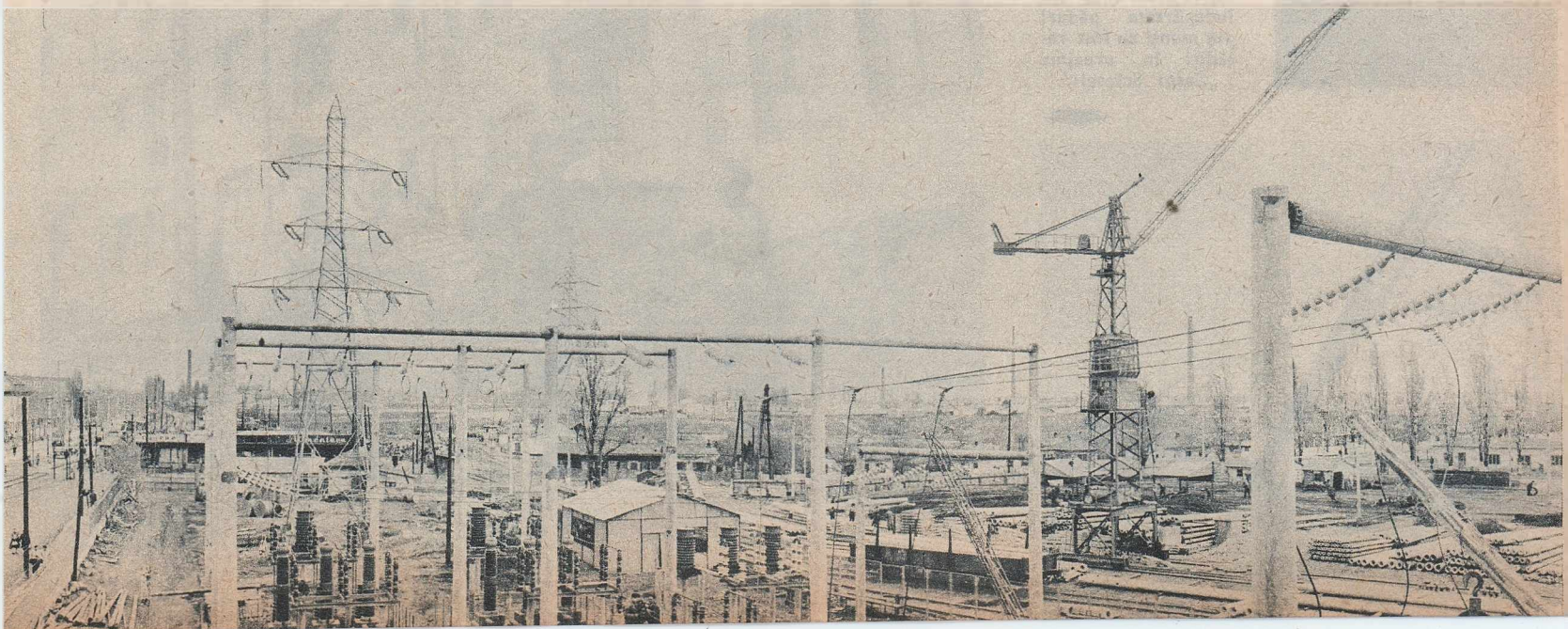

Valea Călugărească: pentru o recoltă îmbelșugată de struguri, tăiatul viței cere pricepere.

Pe studenții de la Institutul de petrol gaze și geologie din București primele zile însorite i-au chemat la primele măsurători topometrice ale anului...

Și în această primăvară peisajul industrial bucureștean s-a îmbogățit cu noi elemente. Aici e locul unor foste gropi din preajma uzinelor „23 August”.

Fără explicații...

București, șantierul de construcții „Balta Albă”. Cartierul va avea proporțiile unui oraș.

Prima zi de antrenament pe Bega.

Năvodari: nu-i ușor ca mingea să ajungă pînă la înălțimea noilor blocuri.

În primăvara aceasta, cîțiva brazi aduși din îndepărtate păduri din munți au fost răsădiți în preajma „Casei Scînteii”.

Întîlnirea

de Al. ȘIPERCO

În timp ce cobora pe Filantropia înspre Banu-Manta, Andrei se gândi că, de fapt, în ultimul timp viața lui, sau cel puțin partea ei cea mai importantă, se petrecea pe stradă.

Barbu îi transmisese într-o dimineață, acum o săptămână, o parolă pentru aceeași seară. Andrei nu întrebese despre ce este vorba și nici Barbu nu-i dăduse nici un fel de explicații; poate că mai mult nu știa nici el.

La întîlnire îi ieși un om de vîrstă mijlocie, îmbrăcat într-un costum corect, bine călcat, deși cam ros și nițelus strîmt, cu gulerul desfăcut. Mina care o strînsese pe aceea a lui Andrei era tare, lată, puternică. Se recomandă Ieremia.

— Uite care e situația, tovarășe Caius. Am fost însărcinat de comitetul județean al partidului să stau de vorbă cu d-ta în legătură cu unele lucruri. Ești de acord?

Întrebarea era numai de formă și Andrei se mărgini să dea din cap. Faptul că tovarășul — primul comunist vîrstnic cu care se întîlnea, unul din acei „bătrîni“ despre care îi vorbea Fulger cu o căldură și dragoste cu totul neobișnuite la dînsul — era trimis de partid, îi dădea emoția importanței celor ce aveau să urmeze, intimidîndu-l totodată.

— Bine, uite, am vrea să ne spui care este situația în rîndul studenților, ce probleme ridică munca cu studenții, ce greutăți întîmpinați. Nu trebuie să-mi spui nici un nume sau ceva care ar putea desconfira pe cineva. Nu-ți sînt legătura superioară și nu am nevoie să cunosc nimic din toate acestea — și văzîndu-l puțin nedumerit pe Andrei, necăjit că celălalt nu-l considera destul de copt pentru a înțelege și el singur aceste lucruri — adăugă cu tonul obișnuit de conversație: probabil că știi asta singur, dar am spus-o fiindcă veni vorba.

Andrei simți tactul tovarășului Ieremia și-i fu recunoscător. Începu să povestească despre munca în rîndurile studenților, despre ceea ce i se părea lui că este specificul acestei munci. În timp ce vorbea, nu-l părăsea sentimentul că, într-o anumită măsură, cele ce spune au legătură cu dînsul — în ce fel anume, nu-și putea da seama. Mă intimidă — își repetă Andrei simțind că se cam bilbie — și nu înțeleg de ce. Poate conștiința că dincolo de această frunte retezată de linia dreaptă a părului tăiat scurt, pieptănat în sus, este mintea și experiența unui vechi membru de partid...

Cînd a avut timp să-i intre în sînge, în minte, admirația, încrederea, dragostea asta față de partid? Prezența nevăzută dar permanentă a partidului în fiecare idee, în fiecare discuție, în fiecare hotărîre luată de utecisti? Senzația ucenicului care-l imită pe maestrul și visează să ajungă într-o zi ca el? N-avu timp să-și răspundă; înregistra doar întrebarea. Și își mai dădu seama de ceva curios din cale-afară: parcă lingă tovarășul de alături s-ar simți în siguranță, parcă — oricît de necrezut s-ar părea — celălalt l-ar fi putut apăra dacă s-ar fi întîmplat ceva. Era absurd și totuși real. Atît de copleșitor de mare era autoritatea unui membru de partid în ochii unui utecist ca dînsul!

Continuînd să vorbească, se uită dintr-o parte la omul care mergea alături.

În jurul ochilor avea creșuri mărunte ce se prelungeau către tîmplă, cîteva fire cărunte în păr și-și ținea capul puțin aplecat, parcă i-ar fi fost frig sau parcă ar fi fost atent la ecoul strînit în el de spusele celui cu care

stătea de vorbă. Surprinse privirea lui Andrei și o părere de zîmbet îi lumină fața.

— Și ia spune-mi: ce citești băieții? Ce materiale ați primit în ultimul timp? De pildă ție, tovarășe, ce materiale ți-au trecut în ultimul timp prin mîină?

— „Scînteia“ din aprilie, numărul 3-4 din martie al „Luptei de clasă“, început Andrei, „Economia politică“, tradusă de un student de la noi. Apoi își aminti de „Piinea noastră cea de toate zilele“, de Gala Galaction și nu se putu reține să nu ridă.

— Da, avem băieți mucaliți printre redactori, care inventează titlurile astea pentru coperte — zîmbi și tovarășul Ieremia. Dar ia spune-mi: ce părere au tovarășii tăi despre articolul cu privire la țelurile urmărite de imperialiști în acest război?

Spre părerea sa de rău, Andrei recunoscă că nu discutase cu alții despre acest material; de altfel, se îndoieste că el însuși ar putea să-i redea sistematic esența. Conținutul în general da, faptele da, ideile generale de asemenea, dar n-ar putea face o sinteză de ansamblu a materialului.

— De ce crezi oare că n-ai putea să o faci?

Întrebarea era pusă cu interes și părea că într-adevăr așteaptă răspunsul cu atenție... Ce era să răspundă? Spuse că limbajul e mai greu și că se referă la probleme care presupun o anumită continuitate în ceea ce privește cunoașterea faptelor expuse.

— E adevărat ce spui, stilul materialelor nu e totdeauna cel mai nimerit — recunosc tovarășul de alături. Dar trebuie să știi că cei ce scriu sînt în majoritatea lor muncitori și cei ce redactează de asemenea. Nu-i prea ușor să folosești stilul potrivit, cînd n-ai decît puțină școală. Tovarășii pot avea multă experiență în muncă, pot să cunoască bine problemele despre care scriu, dar să se exprime le vine mai greu. Ia să vedem: ce n-ai înțeles în material? Să încercăm să ne lămurim. Timp avem de ajuns. Ai vreo treabă urgentă?

Nu, Andrei nu avea nici o treabă urgentă și chiar dacă ar fi avut, ar fi lăsat totul balta, ca să rămînă cît mai mult cu acest tovarăș atît de apropiat și în același timp atît de diferit de tovarășii lui de muncă. Ce-l deosebea oare — să zicem de Barbu, care pentru Andrei era vîrf al ceea ce cunoscuse el ca utecist? Inteligent era, pregătit era, experiența avea. Și, totuși, acum, cînd se gîndește mai bine, nu-și amintește să-l fi văzut pe Barbu întrebîndu-se dacă legătura sa inferioară a înțeles toate aspectele unei probleme, dacă a ajuns singur la cea mai bună soluție. Deseori impunea altora prin autoritatea pe care o avea — și știa că o are — prin încrederea pe care le-o inspira în ceea ce spunea dînsul.

Apoi acest echilibru, pondere, tact, la reprezentantul județenei partidului! Nimic din ceea ce ar fi putut jigni pe celălalt, nimic din ghimpii care se făceau simțiți uneori la Barbu sau la Fulger. Pentru prima dată Andrei se întîlnea cu personalitatea îndelung șlefuită a unui vechi comunist.

Treptat, răspunzînd la întrebările celuilalt, ascultîndu-l, Andrei își recăpătă încrederea în sine. Îl ajută căldura tovarășului Ieremia, modestia lui. Profund și precis în aprecieri politice, nu încerca să facă pe atotștiutorul prin amănunte factice. Nu știa unele lucruri și atunci nu se șfia să o recunoască. La un moment dat Andrei îl corectă într-o problemă de amănunt în legătură cu măsurile antimuncitorești ale guvernului francez.

*)

— Poate că ai dreptate — căzu de acord celălalt. E bine să citești mai des și comentariile bandiților, nu numai știrile. Nu prea am timp însă. Uite: m-ar interesa cum combați în facultăți propaganda fasciștilor în problema poziției Uniunii Sovietice față de război?

Lui Andrei răspunsul îi părea simplu și clar; discutase doar de atîtea ori această problemă cu colegii lui de an. Încercă s-o expună și tovarășului Ieremia, dar își dădu seama că nu e de loc atît de ușor cum își închipuise. Una e să răspunzi unui adversar și, în cursul discuției, exploataîndu-i slăbiciunile, pe măsură ce-ți vin în minte argumente, să-l convingi — și altceva este să expui de la început pînă la sfîrșit un punct de vedere unitar, încheșat, să-ți imaginezi dinainte argumentele adversarului și să i le combați pe rînd, sistematic, ca la examen, căci examen era în fond această întîlnire cu reprezentantul partidului. Ba uita de un lucru esențial, ba — revenind la el — se încurca în amănunte, pierzînd privirea de ansamblu. Argumentele ba îi păreau prea pretențioase, ba uzate și neconvingătoare. Termină cam confuz și profund nemulțumit de el însuși.

Celălalt însă, îl ascultase atent tot timpul și, spre uimirea lui Andrei, păru mulțumit.

— Da, cam așa e, cred că ai atins toate chestiunile esențiale. Poate doar s-ar putea preciza mai bine... Ar trebui insistat ceva mai mult pe... — pe scurt, parcă din maldărul de materiale ce ar zăcea în jurul unei clădiri neterminată, Ieremia ar fi luat cite o scîndură, cite o birnă, cite un teanc de cărămizi, făcînd să apară contururile precise ale construcției.

Merseră un timp în tăcere, Ieremia urmărind parcă în minte firul unui gînd.

— Daa — își rezumă el monologul interior. Așa va să zică. Ei, tovarășe, mi-a părut bine că ne-am întîlnit. M-am lămurit în problemele care m-au interesat. Acum trebuie să ne despărțim, mai am o întîlnire și-i cam departe de aici. Tu ia-o înainte și la stînga. Eu voi merge mai departe. Noroc!

Își strînseră mîinile. Mai auzi un timp în spate pasul măsurat al celuilalt, apoi cotii. Fără să-și dea seama, poate ca să mai prelungescă încă puțin prezența celuilalt alături de dînsul, încercă, călcînd cît mai ușor, să prindă cu urechea zgomotul pașilor lui Ieremia, cînd va traversa strada. Nu auzi însă nimic. Îl înghițise noaptea.

De fapt, tot ce se întîmplase parea fără însemnătate: o întîlnire cu un tovarăș mai în vîrstă, mai pregătit, mai călit. Avusese o discuție, în fond obișnuită, despre problemele de muncă și situația internațională. Și, totuși, întîlnirea aceasta parcă a schimbat ceva înăuntrul lui Andrei, a așezat cele ce stăteau la baza sistemului său de gîndire — mobile în cerdac, glumi cu el însuși — într-o altă ordine, puțin diferită de cea de pînă acum, însă de astă dată o ordine definitivă. Pentru un ceas, Andrei se simți ca o rotiță dintr-una din mașinile unui atelier, pusă față în față cu uriașo roată volan care se rotește fără grabă, dar cu o forță cu neputință de oprit, făcînd să se cutremure întreaga clădire.

Ceva asemănător cu ceea ce ar fi simțit rotița — că se află lingă însăși sursa forței ce animă totul — simți și Andrei cînd, timp ridicol de scurt față de anii pe care îi trăise, viața îl adusese în apropierea unuia din cei pe umerii cărora apasă răspunderea pentru soarta întregului popor.

*) Din romanul în pregătire: „N-a fost în zadar“.

Sir Walter Monckton, fost lider sindical, fost ministru al Muncii în Marea Britanie, a descoperit o cheie: cheia prosperității naționale. „Stabilirea unor relații bune în industrie între cele două părți — declară Monckton — nu este numai un scop dorit în teorie, ci și o cheie a prosperității noastre naționale“.

Sir Monckton se numără printre aceia care, îndeosebi în ultimul deceniu, s-au întrecut în a propovădui „armonia claselor“ sau „pacea socială“, în a decreta capitalismul drept „popular“, iar pe muncitori — „acționari“. Dacă s-ar aduna laolaltă toate cărțile scrise pe această temă, toate articolele din ziare și reviste — s-ar putea alcătui multe trenuri cu maculatură.

„Pacea socială“? Asta înseamnă oare cei peste 60 de milioane de greviști din țările capitaliste (un număr de aproape 3 ori mai mare decât în 1957 și de peste 4 ori decât în 1956)?

Propovăduirea diferitelor teorii despre „impăcarea“ claselor constituie o încercare evidentă a societății capitaliste de a stăvili lupta grevistă a oamenilor muncii. Dar cum rezultatele sînt egale cu zero, împotriva grevelor sînt dezlănțuite cele mai variate forme de represiune — de la interdicția juridică de participare la greve și declararea lor drept ilegale și pînă la atacul armat împotriva greviștilor.

În Germania occidentală, spre exemplu, este socotită ilegală greva care este declarată înainte

de expirarea contractului dintre conducerea sindicatului și patron. Corespondentul din Bonn al ziarului englez „Daily Herald“ relatează nu de mult că 450 de muncitori vest-germani, care declaraseră o grevă „nelegală“, au fost condamnați fiecare la o amendă echivalentă cu 400 lire sterline. Iar dacă nu plătesc în bani, să plătească prin... închisoare.

Împotriva greviștilor guvernul american recurge la faimoasa lege Taft-Hartley, care a intrat în istoria mișcării muncitorești americane sub numele de „legea sclaviei“. Potrivit prevederilor acestei legi, atunci cînd o grevă este considerată de autorități ca afectînd în mod serios interesele monopolurilor, se poate decreta „amînarea“ ei cu 80 de zile sub

pretextul apărării „intereselor vitale“ ale economiei naționale.

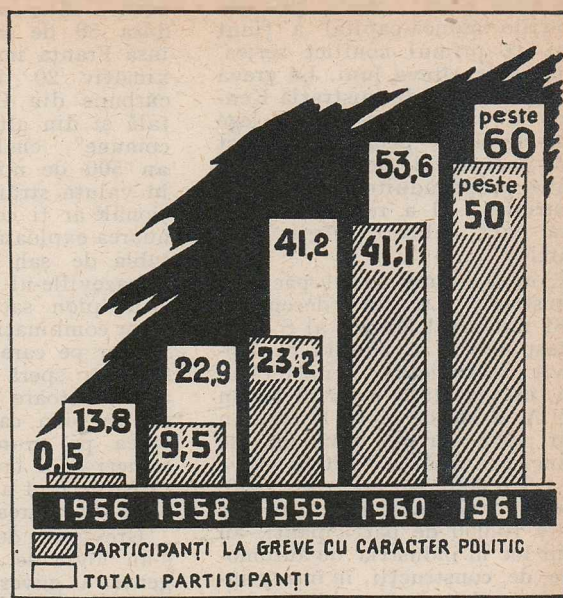
Un alt fapt. Zeci de milioane de șomeri luptă în țările capitaliste pentru dreptul lor la muncă. Dar, ciudat, autoritățile își aduc aminte de acest drept numai cînd e vorba de... spărgători de grevă. Dacă, de pildă, în S.U.A. greviștii îi împiedică pe spărgătorii de grevă să pătrundă în fabrici, ei sînt de îndată condamnați pentru încălcarea... dreptului la muncă! În Franța, împotriva greviștilor din transporturi sînt folosiți ca spărgători de grevă militarii. Iar cine se ridică împotriva armatei...

Împotriva greviștilor e folosită de asemenea, pe scară largă, practica concedierilor. În Japonia, bunăoară, în luna ianua-

New York. O metodă consacrată, folosită de autoritățile burgheze, pentru a-i „convinge” pe greviști: represiunile polițienești.

Graficul creșterii luptei greviste în țările capitaliste (în milioane oameni) — o zdrobitoare dezmințire a flecărelilor despre „pacea socială”...

ASA ARATA

„PACEA SOCIALA”

rie 1962 au fost concediați în orașul Hakodate 111 muncitori din cadrul administrației transportului naval, participanți la lupta grevistă. În orașul Hokkaido, pentru aceleași motive au fost concediați sau supuși altor sancțiuni 86 de lucrători din transportul auto, printre care și conducătorii sindicatului respectiv.

Un ministru nou și o politică veche

La începutul anului 1961, într-unul din hotelurile elegante ale New Yorkului, Asociația națională a industriașilor oferea un banchet în cinstea lui Ralph Cordiner, președintele societății „General Electric”. Prilejul:

onorabilul businessman fusese ales „omul anului”. În mesajul trimis sărbătoritului, se aminteau „remarcabilul aport la înfăptuirea principiului businessului”, „meritele față de industrie și de țară” etc.

Meritele lui Cordiner constau de fapt în elaborarea unei noi tactici în combaterea luptei duse de sindicate. În fața atitudinii dirze a sindicatului progresist al muncitorilor din industria electrotehnică, „General Electric” a dezlănțuit o violentă campanie anticomunistă. Folosind lideri sindicali de dreapta, ca James Carey, de pildă, concernul a izbutit să înjghebeze un sindicat docil. Această tactică — care a permis societății să înfrângă prima grevă a muncitorilor —

a devenit repede un curent la modă, industriașii unindu-se cu liderii de dreapta ai sindicatelor pentru a înăbuși, cu ajutorul sindicatelor galbene, acțiunile muncitorești combative. Scribii monopolurilor exultau; ei pronosticau regresul mișcării greviste, proclamau anul 1961 „anul păcii în industrie”, anul înțelegerii între sindicate și patroni.

Au trecut însă doar câteva luni din anul 1961 și optimismul presei burgheze a început să scadă. În iunie, 85.000 de marinari din 30 de porturi mari de pe coastele Atlanticului, Pacificului și golfului Mexic au încetat lucrul. 500 de nave au fost paralizate în porturi, alte 400 de nave nu puteau acosta. În sprijinul marinarilor greviști, 25.000 de docheri

din New York au declarat o grevă de 24 de ore. Multe uzine și fabrici și-au încetat activitatea din lipsă de materie primă, dar muncitorii lor au respins cererea administrației de a descărca navele și s-au solidarizat cu marinarii greviști.

Cînd, sub administrația Eisenhower, a fost aplicată legea Taft-Hartley împotriva celor 500.000 de oțelari greviști, consilierul juridic al AFL-CIO — A. Goldberg — a condamnat folosirea acestei legi, adresînd o întîmpinare Curții Supreme. Cîteva luni mai tîrziu, același A. Goldberg devenea ministru al Muncii în administrația Kennedy. „O echipă guvernamentală tînără, cu o politică nouă” — acesta fusese sloganul electoral al lui Kennedy.

„Politica nouă“ în ce privește relațiile muncă-capital a rămas pînă la primul conflict serios, adică doar cîteva luni. La greva marinarilor, administrația Kennedy a răspuns cu aceeași lege Taft-Hartley. „Nouă“ a fost doar poziția lui Goldberg, unul dintre propovăduitorii „păcii industriale“. El a recomandat de astă dată aplicarea legii Taft-Hartley.

Cum a decurs „anul păcii în industrie“? La 29 decembrie 1961 ministrul Muncii al S.U.A. a fost nevoit să admită că, potrivit statisticilor ministerului său, în anul 1961 au avut loc în S.U.A. 3.300 de greve la care au luat parte aproape 1.450.000 de muncitori, față de 3.250 de greve și 1.320.000 greviști în 1960. Grevele cele mai mari, cu cîte peste 10.000 de participanți, au avut loc în industria de automobile, de construcții, în întreprinderile constructoare de mașini, în transportul feroviar, aerian și maritim.

Lupta grevistă sporește în amploare în condițiile agravării contradicțiilor sociale, în ciuda predicilor despre „pacea industrială“. Masele muncitoare își manifestă deschis împotrivirea față de creșterea șomajului, față de ritmurile infernale de muncă, față de povara de nesuportat a impozitelor datorite cursei marmărilor — care aduce profituri de miliarde de dolari monopolis-tilor.

La Decazeville ca și la poalele muntelui Fujiyama

Ultima zi a anului 1961... Prima zi a anului 1962... Prilej de a face bilanțuri și de a făuri planuri. La revelioanele milionarilor parizieni se ciocnește cu bună dispoziție: profiturile au crescut.

Un alt revelion, la cîteva sute de kilometri de Paris. Aci, minerii de la Decazeville au întîmpinat Anul nou înceleștați într-o luptă eroică pentru dreptul lor la muncă și pîine. În fundul minei, la 400 de metri sub pămînt, avînd drept culcuș paie umede și saci, peste 800 de mineri și-au exprimat, prin refuzul de a părăsi locul lor de muncă, protestul față de hotărîrea guvernului de a închide minele. Era a 12-a zi de grevă la Decazeville...

Eroica luptă a minerilor din Decazeville a impresionat profund poporul francez, milioane de oameni din lumea întreagă. Inima Franței muncitoare a bătut alături de minerii din subteran. Pentru fondul de ajutorare al minerilor greviști s-au colectat 135 de milioane franci (vechi), precum și importante cantități de alimente, medicamente. Cu minerii — dintre care mulți au făcut greva foamei pînă la completa epuizare — și-au manifestat solidaritatea 307 primari din întregul departament Aveyron, țărani, meseriași, funcționari și chiar comercianți interesați în continuarea activității economice a regiunii. Căci greva din Decazeville, care a durat 64 de zile, n-a fost numai o luptă pentru apărarea propriei existențe a minerilor.

Guvernul francez a hotărît să închidă minele de la Decazeville sub pretextul că nu sînt rentabile. Care este însă adevărul? În bazin există zăcăminte de cărbune

brun a căror exploatare mai poate dura 50 de ani. În același timp însă Franța importă anual aproximativ 20 de milioane tone cărbune din Germania occidentală și din alte țări ale „Pieței comune“, cheltuind în fiecare an 500 de milioane franci noi în valută străină. Interesele naționale ar fi cerut așadar continuarea exploatarei cărbunelui. Pe tabla de șah a monopolurilor, Decazeville-ul a jucat însă rolul unui pion sacrificat de dragul altor combinații, de dragul avantajelor pe care mării industriași francezi speră să le obțină în alte sectoare industriale. Un simplu pion, care înseamnă aruncarea pe drumuri a 5.000 de mineri și a familiilor lor, încetarea de fapt a activității economice în întreaga regiune.

Greviștii de la Decazeville s-au lovit de crîncena intransigență a guvernului. Explicația acestei intransigențe a dat-o ziarul industriașilor francezi „Les Echos“: „A ceda astăzi la Decazeville — scria ziarul — înseamnă a ceda mîine la Châtellerault, la La Rochelle sau la Brassac... Ce se întîmplă în aceste localități? La Châtellerault, singura întreprindere e în curs de lichidare, la La Rochelle șantierele navele se închid unul după altul.

Și totuși minerii au zdruncinat această intransigență, au silit guvernul să accepte să discute revendicările și propunerile lor.

De cealaltă parte a globului, în Japonia, aceleași cauze care i-au împins la luptă pe minerii francezi determină lupta minerilor japonezi. Inundarea pieței japoneze cu petrol și cărbune american face ca monopolurile nipone să treacă la închiderea minelor. În afară de cei 120.000 mineri concediați, se urmărește reducerea numărului minerilor cu încă 110.000 în perioada 1962-1967.

Minerii au răspuns acestor intenții cu un val de greve care au cuprins principalele bazine carbonifere. Totodată zeci de mii de mineri au participat la marșuri și demonstrații de protest.

Prin greve de lungă durată luptă și muncitorii din numeroase întreprinderi italiene. Una din cele mai impresionante greve a fost cea a textiliștilor de la cele 11 fabrici ale companiei „Valle di Susa“ din provincia Torino, unde lucrează 9.500 muncitori, dintre care 7.000 femei. Numai după o luptă grevistă care a durat 145 de zile, compania a fost silită să satisfacă revendicările textiliștilor.

Timp de peste 50 de zile a durat greva celor 4.000 de muncitori de la uzina de anvelope „Michelin“ din Torino. Administrația uzinei „Fiat“ din Milano a acceptat să discute cu muncitorii revendicările lor abia după o lună și jumătate de grevă. La începutul lunii februarie 1962, după 24 de zile de grevă, cei 11.000 de muncitori ai uzinelor „Lancia“ din Torino au smuls patronilor satisfacerea unor revendicări.

Grevelor de lungă durată li se adaugă greve pe un termen limitat ale unor întregi ramuri industriale. Iată deci cum în anul 1961 durata grevelor în Italia a totalizat 55 de milioane de ore-muncă (față de 30 milioane în 1960).

Un aspect de la grevele de 24 de ore ale muncitorilor englezi din industria metalurgică și de construcții navale. Politicii de „închietare a salariilor“, cei peste 3 milioane de greviști i-au răspuns prin oprirea lucrului la 5 februarie și 5 martie 1962.

Minerii japonezi duc o luptă dirză pentru apărarea drepturilor lor. 20.000 de mineri au organizat mitinguri și demonstrații la Tokio (în fotografie).

În timpul grevei de la Decazeville. Muncitorii n-au părăsit mina nici o clipă... Nici noaptea.

Primul trimestru al anului 1962 a fost marcat de noi și puternice mișcări greviste. Să amintim doar câteva dintre ele: cea a 40.000 de muncitori de la uzinele metalurgice și constructoare de mașini din Milano, a 40.000 de muncitori din industria de mase plastice, a 60.000 de muncitori constructori din Roma, a 50.000 de constructori navali, a 400.000 textiliști, a 150.000 de muncitori din industria de prelucrare a lemnului.

„Grewa zelului” și regulamentul poștei engleze

În lupta grevistă, muncitorii recurg la forme variate de acțiune. Astfel, la 1 ianuarie 1962, 170.000 de funcționari poștali din Anglia au început o grevă neobișnuită — „grewa zelului”. Folosind noianul de norme și reguli elaborate în decurs de zeci de ani, poștașii englezi au început să lucreze „strict după reguli”. Drept urmare, în localurile poștale s-au acumulat muniți de pachete și scrisori neexpediate. Numai la Birmingham s-au adunat 300.000 de colete nepredate destinatarilor. În multe locuri, direcțiile poștale au fost nevoite să anunțe suspendarea primirii de colete spre expediere. Cu factorii poștali s-au solidarizat și 76.000 tehnicieni din serviciile poștale, aplicând aceeași tactică. După cum relatau agențiile de presă, serviciile poștale bri-

tanice au fost astfel, în fapt, paralizate.

Prin greva lor, poștașii britanici au dat o grea lovitură politicii guvernului de „închegare a salariilor”. La rândul lor muncitorii de la metroul londonez au hotărât să facă grevă în fiecare zi de luni pînă ce Ministerul Transporturilor va satisface revendicările lor de sporire a salariilor. La 29 ianuarie, prima zi de grevă, din 490 de garnituri de metro au circulat doar 60. Greviștilor de la metrou li s-au alăturat numeroși feroviareri de la trenurile suburbane și șoferii de la liniile de autobuze.

Prin greve de câte o zi pe lună, luptă împotriva „închegării salariilor” și numeroase alte categorii de salariați. La 5 februarie și 5 martie 1962 s-au aflat în grevă 3 milioane de metalurgiști și constructori navali din Anglia. Dacă patronii vor persista în a respinge revendicările muncitorilor — relatează agenția Reuter — aceștia intenționează să declare o grevă generală pe termen nelimitat, care va fi cea mai mare grevă din Anglia după greva generală din 1926.

„Teoria gulerelelor albe” și realitatea

Reformiștii din mișcarea muncitorească, în căutare de argumente pentru a „dovedi” că mișcarea grevistă va slăbi, au elaborat așa-numita „teorie a gulerelelor albe”. Despre ce este

vorba? Pornind de la faptul că o dată cu dezvoltarea industriei sporește, în ansamblul salariaților, proporția muncitorilor cu înaltă calificare și a tehnicienilor și inginerilor, ei pretind că acești lucrători cu „gulere albe” vor juca un rol de frînă a mișcării greviste, că în general salariații cu munci intelectuale se opun mișcării greviste.

Ca și atâtea alte teorii reformiste, „teoria gulerelelor albe” este dezmințită de faptele de zi cu zi ale realității. Politica monopolurilor, care lovește în interesele celor mai largi pături ale populației, face ca în mișcarea grevistă să se înregistreze noi și noi detașamente de oameni ai muncii manuale sau intelectuale.

În Marea Britanie, de pildă, au avut loc în ultima vreme: greva salariaților Institutului de cercetări atomice din Aldermaston, încheiată după zece zile cu victoria greviștilor, greva a 100.000 de membri ai sindicatului lucrătorilor din administrație, cea a tehnicienilor specialiști, a personalului de control și a proiectanților din industria constructoare de mașini și nave, grevele la care au luat parte 2.000 de actori de la compania „Independent Television” și aproape 6.000 profesori din Scoția.

În Italia, în ianuarie 1962, au fost în grevă timp de 48 de ore 450.000 de salariați din instituțiile locale de stat.

Pe străzile capitalei japoneze puteau fi întâlniți, manifestînd, sute de lucrători ai instituțiilor

științifice din Tokio. Pe placardele purtate la demonstrația lor de protest se putea citi: „Un om flămînd nu poate lucra bine. Cerem majorarea salariilor”. Tot în Japonia au fost în grevă salariații Institutului pentru energie atomică din Tokio.

Dușman comun — acțiuni comune

În lupta împotriva politicii de sălbatică exploatare capitalistă, se întărește unitatea de acțiune a clasei muncitoare. În aproape toate marile acțiuni greviste, muncitorii au acționat în comun indiferent de sindicatele cărora aparțin.

Iar în multe cazuri, chiar lideri sindicali de dreapta au fost constrinși să se alăture grevelor, ca urmare a presiunii membrilor de rînd ai sindicatelor.

Importante succese în făurirea unității de acțiune în luptele greviste s-au înregistrat în Franța, Italia, Japonia și numeroase alte țări. În Chile, Uruguay, unitatea de acțiune a muncitorilor a determinat crearea de centrale sindicale naționale unice.

Tendința crescîndă a oamenilor muncii de diferite convingeri spre unitatea de acțiune, creșterea solidarității lor proletare, arată că masele muncitoare înțeleg că dușmanul comun — monopolurile imperialiste — trebuie să-i opună arma încercată a acțiunilor comune.

Sorin STRUJAN

In martie 1944 lucram ca nituitor la Șantierele Navale Galați. Fusesem în Capitală numai cu câteva luni în urmă, pentru a restabili o legătură de partid întreruptă din cauza unei căderi neașteptate. Îmi terminasem misiunea și așteptam noile indicații de la tovarășii din București. Căutam să fiu cât mai puțin băgat în seamă; pe șantier îmi îndeplineam conștiincios munca, nu mă angajam în nici un fel de discuții, iar acasă (locuiam în gazdă la o pensionară în apropierea portului) nu invitam pe nimeni. Poate din cauza aceasta eram socotit cel mai bun chiriaș care trecuse vreodată prin cămăruța aceea de la mansardă.

Inactivitatea mă făcuse ursuz, priveam ore întregi tavanul proaspăt văruiat, perdelele croșetate de mână cu niște motive stupide de îngerași dolofani cu aripi de gîscă, disproporționat de mari.

Singurul om din Galați cu care aș fi putut lua legătura pe linie de partid era un vânzător la o librărie din centrul orașului. Îmi interzisese însă orice vizită pînă ce nu va apărea pe stîlpul de telegraf din fața Căpitaniei portului un anunț cu următorul text: „Dau meditații pentru examenul de capacitate. A se adresa strada Bibescu 2“. În Galați nu exista nici o stradă cu un asemenea nume.

Cinci săptămîni a trebuit să aștept apariția anunțului. Textul era conform înțelegerii: nu aveam nici o îndoială că fusese pus pentru mine. Încă în după-amiaza aceea m-am dus la librărie. Omul meu era un cetățean mărunt, cu părul tuns scurt. Lucra la secția papetăriei. I-am cerut două maculatoare. M-a servit corect și cînd a găsit momentul potrivit, mi-a șoptit:

— Va trebui să te îmbarci pe un șlep. Apoi cu voce tare: Mai doriți ceva?

— Două penițe Redis.

Cînd m-am convins că nu mă poate auzi nimeni, am adăugat: — Eu nu sînt marinar. N-am fost niciodată pe Dunăre.

— Poftim două penițe Redis. Te duci la agenția NFR, la boțmanul Pascu, și-i spui că ai venit pentru meditație. O să-ți dea acte și lămuriri. Asta e tot.

A doua zi am lipsit pentru prima oară de la lucru. Gazda, alarmată, mă credea bolnav sau concediat. Abia am reușit s-o liniștesc, plătindu-i chiria înainte pentru încă o lună.

Boțmanul era un om gras, înalt și clipea des ca o vrabie. Mă cerceta lung, apoi îmi întinse două legitimații.

— Totul este în regulă, domnule Chiriță.

După felul cum sublinie numele Chiriță, am înțeles că actele erau completate pe acest nume.

— Va trebui să muncești conștiincios și cu abnegație. La Orșova o să te întrebe cineva dacă ai cîntat în corul Sulina. Îi spui: Da, am fost tenor. Succes!

Șleplul pe care fusesem repartizat era vechi, avea ferdecul de lemn, dat cu smolă, și pompele de mînă, tambururile ruginite. Chiar și un nepriceput în ale marinăriei vedea că șleplul era copt pentru reformă; cîrmaciul, ori luase șleplul în primire de cîteva zile, ori era leneș și aștepta să-i pice în mînă un marinar pe care să-l înhame la lucru. Pe punte, printre otgoanele de manevră, erau aruncate coji de

pepene galben și deasupra lor muștele roiau cu miile. Cîrmaciul, probabil, nu era pe șlep ori nu se trezise încă. M-am așezat pe capacele magaziiilor umezite de rouă cu gîndul să-l aștept. Ferestrele cabinei de la pupă erau opace, soioase. Pe dinafară se vedeau urmele ploii, iar pe dinăuntru, cele ale fumului lămpii de gaz.

Pe la ora prînzului, apărură cîrmaciul: era desculț și-și ținea mîinile vîrîte adînc în buzunare. Cînd ieșise din cabină eram convins că poartă un maiou negru cu mîineci lungi. Numai cînd ajunsese aproape, mi-am dat seama că era păros ca o maimuță. Părea plictisit.

— Ce cauți pe șlep?

— Am fost repartizat ca marinar.

— N-ai lucruri?

— N-am.

M-am ridicat în picioare mai mult din curiozitate. Voiam să văd dacă e mai înalt decît mine. Nu era. Dimpotrivă. Era aproape cu jumătate de cap mai scund. În schimb părea de două ori mai lat. Purta pantaloni de catifea neagră, uleioși, prinși cu o centură lată, soldățească. Am așteptat să-mi pună alte întrebări, dar cîrmaciul părea mulțumit de cele auzite. Privi Dunărea, mirat parcă de curgerea lentă a apei, scuipe printre dinți, apoi se așeză pe niște traverse și-și trase picioarele sub el. M-am așezat și eu.

— Dacă credeți că ar fi bine să tac, pot face și asta. Știu să tac ca nimeni altul. Mă numesc Alexandru Chiriță.

Cîrmaciul își încruntă fruntea și, pentru o clipă, am avut senzația că e nemulțumit de nume. Nu m-am înșelat.

— Ajunge unul singur. Pe care îl alegi?

— Dacă nu ai nimic împotriva, Chiriță... Asta e mai scurt decît celălalt.

— Așa m-am gîndit și eu.

— Și dumneata cum te numești?

Voiam să intru în vorbă, să-mi dau seama cu ce fel de om am de-a face.

Îmi întinse mîna.

— Dima.

Avea o palmă lată cît o tîpsie, cu degete butucănoase, parcă fără falange.

În cabina mea de marinar mirosea a mușcei, a transpirație și a ploșnițe. Cînd am coborît, m-au apucat amețelile. Abia am reușit să deschid ferestrele. Locul era mic, cu greu mă puteam întoarce în el. Avea un singur pat, îngust, un dulap în perete și o masă pliantă.

Dima rămase sus în ușa cabinei și-mi urmărea fiecare mișcare. L-am întrebat îngrijorat.

— Sînt și păduchi?

— Da. Cred că sînt și păduchi. Îți fac un bon și scoți sulf de la magazie. Îi dai o ardere și poți dormi ca un pașă. Acum ești liber pînă mîine dimineață la patru. La cinci ridicăm ancora. N-am părăsit șleplul: mi-am dedicat tot timpul dezinfecției cabinei. Cîrmaciul mă privi un timp, scuipe de cîteva ori în apă, apoi, plictisit de mușenia mea, se îmbrăcă și coborî pe chei. Îmi strigă de pe mal:

— Mă întorc dimineață.

Văzînd că nu-i răspund, adăugă:

— Îmi aduc nevasta.

Nu știam de ce trebuia să-mi comunic acest lucru. Am dat din cap și mi-am continuat munca. Abia seara, gîndindu-mă la el, mi-am dat seama că aducerea nevastă-si pe șlep nu era un lucru oarecare. Viața pe Dunăre era periculoasă, fluviul era minat, șlepurile în ultimul timp transportau numai muniție.

Cîrmaciul a sosit în zori pe la ora patru și jumătate. L-am cunoscut de departe după mersul lui legănat de gorilă. În spatele lui, cocoțată pe un cărucior cu două roți, stătea nevastă-sa. Își ținea capul în pămînt, de parcă i-ar fi fost rușine de oamenii din port.

Cîrmaciul coborî pe pasarelă și-mi strigă cu vocea lui groasă, hodorigită:

— Hei, ce stai ca un timpit?... Du-te și ajută la bagaje!

La început mi se păru că n-am auzit bine. Pe urmă cîrmaciul mă făcu din nou timpit și, dacă n-ar fi fost oameni pe chei, m-aș fi răstit la el. Mai tîrziu mi-a părut bine că n-am ripostat. Aveam o sarcină de partid, n-aveam nici un rost s-o încep cu un pas greșit. Am ieșit pe mal, i-am dat femeii un „bună-zia“ abia perceptibil și am apucat o ladă de portocale plină cu cratițe. Aveau foarte puține, ca pentru Dunărea minată. După ce i-am ajutat să se instaleze, m-am dus la proră și m-am așezat pe un tambur. Era o dimineață caldă, fără vînt, cu un soare abia răsărit pe cerul încolor, aproape transparent. Umbrele alungite ale clădirilor pe caldarîmul cenușiu al cheiului păreau violete și aduceau a ceva inexplicabil de trist.

Femeia nu apărură pe punte decît a doua zi. Atunci am văzut-o pentru prima oară la față. Nu era nici urîtă, nici frumoasă. Bujorii din obraji scoteau și mai mult în evidență paloarea feței și galbenul buzelor uscate, muncite de febră. Era adusă din spate și-și ținea umerii strînși ca bolnavii de plămîni.

Cînd o zări, cîrmaciul strigă la ea și femeia, speriată, coborî repede în cabină. N-am mai văzut-o cîteva săptămîni la rînd; reapărură după un bombardament

BOMBARDAMENTUL

de Francisc MUNTEANU

de aviație în apropierea Vidinului. Flăcările cuprinseseră malurile și începuseră să joace în oglinda ondulată a Dunării.

Cîrmaciul se dovedi om curajos: în timpul bombardamentului se plimba pe covertă și-și injura nevasta că-și întrerupsese munca în bucătărie. Ea, buimăcită, se ținea cu amîndouă minile de cabina timonei, privea focul de pe mal și nu pricepea nimic.

Marinarii care coborau din amonte povesteau lucruri exagerate despre minarea fluviului, cum a sărit în aer remorcherul maghiar „Kerekes” și cum s-au scufundat cele trei șleपुरi Lloyd în apropierea podului de la Baia. Funcționarii de la agențiile de navigație, asaltați de cei de pe vase, ridicau neputincioși din umeri.

La destinație, înainte de a fi remorcați la cheiul militar, am primit vestea că șlepul va fi demagnetizat. Operația de demagnetizare dură câteva zile, dar n-am avut timp să ne plictisim: nemții ne supravegheau pașii și ne răscoleau cabinele de două ori pe zi.

Din cauza bombardamentelor, încărcarea cu muniție a șleului dură vreo douăsprezece zile. În acest răstimp vasul a fost împințit de soldați, de agenți. N-o lăsau pe nevasta cîrmaciului nici să aprindă focul pentru a face de mîncare. Ea, neavînd de lucru, stătea tot timpul la umbră, și privea lăzile de muniție care se legănau deasupra șleului și plîngea. Era într-adevăr bolnavă de plămîni și-n ochii ei mari și umezi se oglindea teama. Tușea sec, într-o batistă mare, colorată, să nu se vadă petele de sînge. Mi-eram milă de ea, dar nu știam cum s-o îmbărbătez. Dacă o salutăm, îmi răspundea cu o scurtă clătănare a capului, ca o mută. N-o auzisem niciodată vorbind tare

pe covertă. Cîrmaciul țipa la ea ca la o servitoare.

La 2 august am primit ordinul de plecare în derivă. Experții socoteau că în felul acesta șlepul va ajunge cu siguranță la destinație. Cei doi soldați care fuseseră repartizați ca sentinele erau înarmați pînă în dinți, dar se arătau speriați ca niște iepuri în fața șerpilor. Mă asaltau cu fel de fel de întrebări: cum și în ce fel sare în aer un șlep și dacă există șanse de salvare în caz de accident. Umblau toată ziua cu cordoanele de salvare pe spate, transpirînd ca niște hamali.

Cîrmaciul, probabil din cauza încărcăturii, era tot timpul agitat, nu rezista 12 ore la cîrmă. La sfîrșitul schimbului era obosit mort, de multe ori adormea chiar în timpul lucrului, și dacă se întimpla să bea și o ceașcă cu rom, nu putea fi trezit decît cu câteva găleți de apă. Cînd era liber, stătea în vorbă cu sentinelele, discuta politică, vorbea despre arma minune anunțată de Hitler, cu mai multă convingere chiar decît nemții. Unul dintre ei, un căprar de undeva din Austria, era un omuleț sfrijit, care nu pricepea nimic din cele ce se petreceau în jurul lui. Pînă la izbucnirea războiului fusese contabil la o fermă de găini și se visa tot timpul acasă, printre găinile albe, undeva pe dealurile însoțite ale Carinției. Celălalt se socotea intelectual; făcuse doi ani de medicină. Era convins că tot ceea ce îndură se datorește profesorului său de pediatrie, care nu-l putea suferi din cauza coșurilor, motiv pentru care l-a și trîntit la examen.

Ca să nu pierd prea mult timp cu gătitul mîncării și, bineînțeles, ca să-l pot schimba cit mai repede la cîrmă, Dima încuviințea să mîncînc la el. În aceste ocazii,

nevasta cîrmaciului, rezemată de plita caldă, mă privea cu invidie. Mă invidia că am poftă de mîncare, că rid, că păream un om fără griji. Poate și pentru că eram singurul om politicos de pe șlep. Pe ceilalți îi ura, pe mine mă invidia. Nemții nici n-o băgau în seamă, se temeau să nu se molipsească de boala ei. Într-o zi îmi făcu mărturisiri:

— Eu am să mor foarte curînd, domnule Chiriță. Poate mai am un an. Din care numai jumătate în picioare. Restul va trebui să stau întins în pat.

— De ce crezi asta, doamnă?

— Pentru că am oftică. Mi-au spus-o și doctorii.

— Și atunci de ce ai venit pe șlep? Acasă nu oboseai atît.

— Asta e drept, dar aici am aer curat.

Noaptea, cînd lăsam ancora și valurile se potoleau, liniștea învăluia șlepul. Din cînd în cînd numai, se auzea rîsul fostului student la medicină, care făcea glume cu tovarășul său; îi puneă piedică, contabilul cădea, și el, fericit de reușită, ridea.

La Orșova, vameșul care ne făcu percheziție îl întrebă pe cîrmaci dacă n-a cîntat în corul Sulina. Am tresărit și mi-era teamă să nu mă trădez. Cînd am auzit răspunsul negativ al cîrmaciului, am intrat în vorbă.

— Eu am cîntat în corul Sulina. Am fost tenor.

Vameșul, ca și cum n-ar fi auzit intervenția mea, își văzu de treabă. Completă formula-rele, apoi încheie procesul verbal. Tot timpul m-am ținut după vameș, dar el nu-mi dădu nici o atenție. Seara, cînd m-am culcat, eram convins că nu vameșul era omul pe care trebuia să-l întîlnesc. A doua zi, cînd se dădu avizul de plecare și sosi pilotul pentru a prelua comanda pe

timpul traversării Porților de Fier, l-am căutat pe vameș din priviri. Acesta însă nu mai urcase pe șlep. Stătea pe mal și privea indiferent manevrele de pe șlep. Pe drum, cînd am rămas singur cu pilotul, acesta mă întrebă ca într-o doară:

— Dumneata ești coristul de la Sulina?

— Eu sînt.

Fără să mă privească, îmi făcu o serie de comunicări:

— Ține minte: kilometrul 147. Acolo te vor aștepta tovarășii. Le predai arme. În lăzile D.W.12 sînt grenade, în lăzile lunghiețe — pistoale automate. Nu uita: kilometrul 147. Fă în așa fel ca să ajungeți noaptea acolo. Acum du-te pe punte și lasă-mă singur. Vine cîrmaciul.

Eram copleșit de sarcina primită: nu știam cum o să fac rost de arme cu sentinelele pe covertă. Lăzile lunghiețe erau sub prelată, iar cele cu inscripția D.W.12 — aproape de cabina cîrmaciului. Ziua era imposibil de întreprins ceva, fără a fi văzut, iar noaptea se auzea cel mai mic zgomot.

Pe la mijlocul lui august dispărură norii, cerul deveni sticlos și zilele semănau între ele: erau calde, lungi, fără vînt, fără strop de ploaie. Noaptea cădeau brusc fără amurguri și erau luminate de atîtea stele, încît cerul aducea cu un fundal executat de un pictor prost.

Prima măsură luată a fost că nu m-am mai culcat în cabină, ci pe covertă, aproape de lăzile acoperite cu prelată. Mai aveam două sau trei zile pînă la kilometrul indicat și încă nu făcusem nimic concret. Totuși am avut noroc. A doua zi apărură niște nori dinspre malul bulgăresc. Noaptea totul se învăluie în întuneric, nu mai lucea decît panglica argintie a apei. Eram hotărît să fac rost de arme. Nemții își făcuseră cafeaua mai devreme ca de obicei și se trîntiseră pe pătură sub foile de cort. Contabilul ascultă încă un timp muzică transmisă de la Viena: „Bel ami” cîntat de Willy Forst, apoi, o dată cu ploaia, începu să sforăie. Celălalt soldat se foi multă vreme; răsuci butoanele aparatului de radio vreo jumătate de oră, ascultă știrile de pe frontul de la Iași, apoi adormi și el. Am mai așteptat puțin, sperînd să se stingă lumina și în cabina cîrmaciului. Acesta însă ori uitase lampa aprinsă, ori îl apucase din senin insomnia. Nu aveam altă alegere: m-am vîrît sub prelată și am început să forțez lăzile lunghiețe. Numai o dată am auzit zgomot pe covertă, mult după miezul nopții, dinspre cabina cîrmaciului. Eram convins că e beat și că ieșise pe punte să se aerisească.

Mi-am îndeplinit sarcina, am predat armele tovarășilor care m-au așteptat în dreptul kilometrului 147. Nu mai aveam altceva de făcut decît, o dată întors la Galați, să mă prezint la boțmanul Pascu.

Cu o zi înainte de a ajunge la destinație, în zori, apărură pe covertă cîrmaciul. Era afumat. Probabil, bucuria că ajunsese teafăr acasă. Stătea pe tambur la bordură și privea amețit apa. Abia îi deslușeam trăsăturile; se lăsase ceața, șlepul era învăluit într-o pastă albă, lăptoasă. Eram de serviciu la cîrmă, îmi forțam ochii să nu ies din cursul apei. Ca niciodată la ora aceea apărură și nevasta cîrmaciului. Era în cămașă de noapte, cu părul răsfi-

rat. Tiptil se apropie de tamburul unde stătea cîrmaciul, căută în toate părțile, încercă să străpungă vâlul de ceață apoi, deodată, fără să mai pot interveni, își îmbrînci soțul în apă. Plescăitul puternic o sperie, își strînse cămașa la gît și se refugie în cabină. Era evident o crimă, dar nu puteam pă-răsi timona. Eram convins că înnebunise. Hotărîsem ca, ajuns la Galați, să relatez faptul ca să fie internată într-un ospiciu.

N-am apucat s-o fac. Am ajuns la Brăila îndată după 23 August. Gărzile patriotice acționau în oraș. Am fost primit cu alai; tovarășii au dezarmat cele două sentinele și au început să des-carce șlepul. Luat de entuziasmul general, chemat apoi să raportez lui Pascu despre misiunea înde-plinită, am uitat de șlep, de ne-vasta cîrmaciului. Am fost numit într-o brigadă de rechiziționare a vaselor, apoi am participat la luptele de la Brăilița. Nu m-am întors în oraș decît după curățî-rea regiunii de dezertorii nemți, care colindau satele din împreju-rimi.

Într-una din zile, după instau-rarea ordinii, m-a căutat un curier de la spitalul comunal și mi-a comunicat că sînt invitat de directorul spitalului. Am încercat să-l descos, dar curierul nu știa despre ce anume era vorba. Știa doar atît: că un pacient mi-a lăsat prin testament o moștenire. Eram convins că era o neînțele-gere la mijloc: nu aveam nici o rudă bogată. M-am dus la spital mai mult din curiozitate.

— Pacienta a murit — mi-a co-

municat directorul spitalului. Era nevasta unui cîrmaci de șlep, pe nume Dima. Înainte de a muri a lăsat un testament scris. Pof-tim. Mi-a întins un petic de hirtie. Acesta e. S-ar putea ca pacienta să fi fost smintită. V-a lăsat moștenire un plic. Plicul e depus la notariat. Pe baza acestei scrisori îl puteți ridica. La plecare mormăi mai mult pentru el: oare cîți bani pot încăpea într-un plic?

La notariat mi s-a eliberat îndată plicul. Era un plic banal, galben. Înăuntru părea să fie

o singură bancnotă sau în orice caz o singură hirtie. Am rupt plicul. Am găsit în el o foaie liniată exact ca paginile din jurnalul de bord al șleului. Era chiar o foaie ruptă din jurnal. Am recunoscut scrisul mărunt al cîrmaciului.

„22 august. Kilometrul 131. Azi noapte, marinarul Alexandru Chiriță a sustras arme, apoi le-a predat unor indivizi care l-au așteptat cu o barcă. De urgență trebuie raportat poliției fluviale“. Sub text — iscălitura cîrmaciui: I. Dima.

CARTI

Șerban NEDELICU:

„ÎNVĂȚĂTORII

De obicei figura învățătorului sătesc, așa cum o cunoaște din tradiția literaturii noastre trezește în mintea cititorului imaginea „apostolului“, a cărturarului modest și devotat care luptă din răsuputeri cu neștiința și cu superstițiile, cu lipsurile existenței și cu nepăsarea „oficialităților“. Creînd aceste personaje, scriitorii noștri realisti le-au înconjurat cu o caldă, mărturisită simpatie și, în același timp, și-au afirmat convingerea că nobila lor misiune trebuie să fie fermentul unor transformări structurale în viața satului, că prin munca învățătorului, o dată cu ignoranța ar putea să dispară din sa mizeria și împilarea. Dar în ciuda bunelor intenții ale autorilor, realitatea infirmă pe de-a-nregul credea în transformarea socială a satului prin „culturalizare“, iar tagmă: învățătorilor care nu era alcătuită numai din „apostoli“, era frământată de propriile ei contradicții.

Romanul „Învățătorii“ de Șerban Nedelcu, încearcă prima dată o reconstituire veridică a mediului învățătoresc, cu conștiința faptului că printre învățătorii din sate s-au numărat mulți luptători antifasciști. În același timp romanul arată că printre „luminătorii“ satelor n-au existat numai ființe animate de nobila rivină a „culturalizării“, oameni legați de fărâmea muncitoare prin poziția lor socială și prin convingerile lor, ci și indivizi care, într-un fel sau altul, au făcut jocul partidelor „istorice“ de tristă memorie, devenind trepăduși ai claselor exploatare.

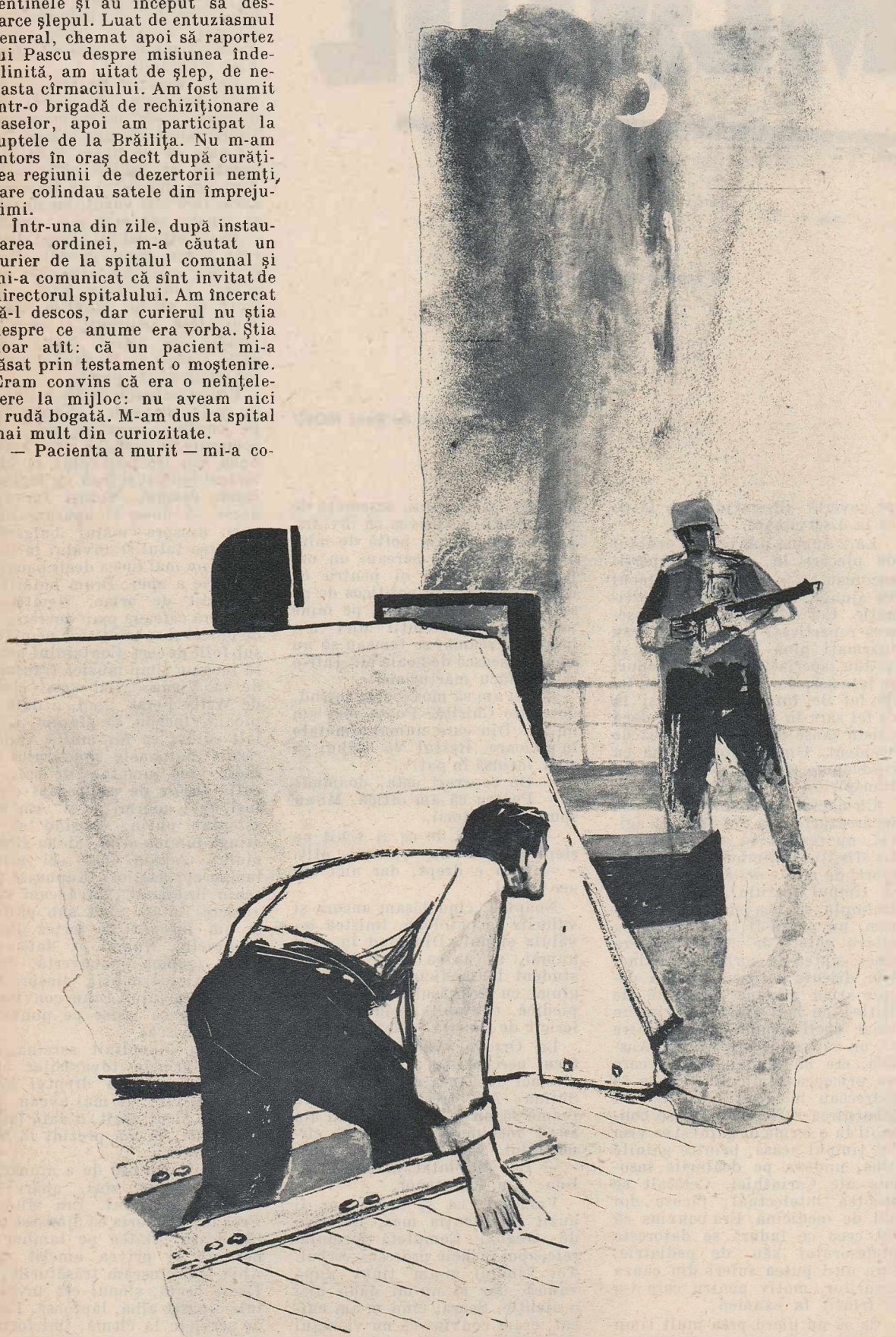
Cartea capătă astfel un evident sens polemic, aluzia la vechea literatură a învățătorului făcîndu-se undeva fără nici un echivoc: „În romanul său Cezar Petrescu (este vorba de romanul „Apostol“ — n.n.) aduce un elogiu îndreptățit învățătorului“, reflectă învățătorul comunist Mircea Coman, adăugînd însă că romancierul greșește atunci cînd caută să descopere ce anume stă la baza situației economice dezastruoase în care se afla țărănimea: „cauzele sărăciei și mizeriei țărănului nu sînt înapoierea și analfabetismul“.

Aceste cuvinte prefigurează, parcă, în chip lapidar țelurile romanului lui Șerban Nedelcu: să scoată la iveală adevăratele cauze ale prăbușirii progresive a micii proprietăți țărănești, ale mizeriei din lumea satelor noastre de odinioară, să determine locul pe care-l ocupau în această lume învățătorii, să urmărească modul în care aceștia au contribuit sau nu la apropierea schimbărilor, cu adevărat fundamentale în viața satului, care aveau să vină după 23 August 1944.

Tabloul satului pe care ni-l înfățișează prozatorul în paginile cărții are darul să lumineze, în mare măsură, multe din laturile acestor probleme. Sîntem în anii celei mai negre perioade din istoria țării noastre — anii dominației legionare și ai războiului antisovietic. Evenimentele impun hotărîtoare delimitări de atitudine; unii eroi, printre care Mircea Coman de care am pomenit, fac parte din rîndurile comuniștilor, alții, cum e Gheorghe Diaconu, se refugiază pe pozițiile oportunistului. În sfîrșit, unii, ca Vasile Nisipaș, continuă să se lege de iluziile „democratismului“ burghez.

Romanul nu este terminat, așa încît evoluția multor personaje rămîne în suspensie. O dată cu evoluția personajelor sale în conflicte și împrejurări noi, scriitorul va putea îndrepta și acele laturi care, în volumul de față, mai conștite carentele acestei construcții epice: episoade lungite, dialoguri inexpressive, și o anume lipsă de adîncime în ceea ce privește structura unor personaje. Dar și din ceea ce am citit pînă acum ne putem da seama că ne aflăm în fața unei cărți valoroase și a unei teme care-și merită atenția și care și-a găsit autorul în persoana unui scriitor, el însuși fost învățător. Este vorba nu atît de o vagă „problemă a învățătorului“, ci de problema misiunii sale în trecut și în anii noștri.

Boris BUZILĂ

Contemporanii

Colegi de muncă și la școala serală: Badea Nistor, Dumitru Iosif, Iacob Munteanu, Ion Feticu, Marin Dumitru, Vasile Minoiu, de la secția tratamente termice.

Cine sînt acești tineri care stau în fața mea și se uită la mine cu nu mai puțină curiozitate decît îi privesc eu pe dînșii? Nu știu despre ei aproape nimic. Am auzit doar cîte ceva vag. Asta mi-a ațîțat curiozitatea, dar pînă îi voi cunoaște într-adevăr, mai e un drum lung. Aducîndu-mi aminte de Stanislavski, încerc să adopt un experiment recomandat de marele regizor: să ghicesc din înfățișarea și comportarea lor cîteva trăsături de caracter.

În biroul redacției ziarului de uzină „Steagul roșu“ e liniște. Tăcerea care ne domină va trebui în curînd să se sfîrșească. Omul din fiecare se va destăinui și răspunsul la întrebarea pe care mi-o pun — „cine sînt ei?“ — va veni de la sine. Profit deci de cele cîteva minute de tăcere impusă, în care se amestecă curiozitatea cu nedumerirea, manifestate pe față și în mișcările discrete, și-i privesc pe rînd... De cîteva minute, băiatul cel smead, Dreptu Mircea, controlează din ochi cu atenție și interes mica încăpere a redacției. Manea Gheorghe, strungarul cu care mă întîlnisem în hală cu o zi înainte, parcurge liniștit co-

loanele unui ziar. Îmi zic în sinea mea: „Iată un om plin de siguranță!“ În schimb al treilea, utemistul Preotesoiu, nu-și găsește locul și simt în toată atitudinea lui nerăbdarea...
Așadar cine sînt ei?

SĂ NU RĂMÎI NICIODATĂ ÎN URMĂ

Despre Manea mi-a vorbit secretarul organizației de partid, vrînd să-mi dea un exemplu de muncă tenace și creatoare, ca urmare a climatului favorabil creat în uzină de către comuniști pentru stimularea inițiativelor. Cu acest prilej am aflat despre un concurs „Cine știe cîștigă“ la

care a participat și Manea, dar nu cunoșteam nici un alt amănunt.

— Am auzit că ai luat un premiu...—lansez prima întrebare strungarului Manea. Care a fost tema concursului?

— „Să cunoaștem bine mașina și meseria“.

— Asta înseamnă că toți concurenții au fost premiați. Nu cred să existe un strungar, în afară doar dacă este începător, să nu-și cunoască mașina.

— Într-un fel, da. Însă una este să cunoști mașina și altceva e ca, utilizându-i toate tainele, să obții randamente mari.

— Cunoscînd aceste... taine, mai există vreo piedică?

— N-ar trebui să existe. Eu pot lucra fără cusur, dar să nu mă ridic niciodată deasupra unei medii generale. Sau pot, îndeplinindu-mi norma lunară, să depun un efort inutil, care cu un minim de gândire poate fi înlăturat, fără a scădea nimic din cantitatea și calitatea producției. Unde începe propria analiză a muncii pe care o depui, e punctul de depășire a nivelului obișnuit.

— Dacă am înțeles, dumneata pledezi pentru conștiinciozitate și inițiativă.

— Nu. Conștiinciozitatea o

subînțeleg. Este media generală. E platforma de lansare, dacă vrei. Propria analiză a muncii o face conștiința înaintată, permanenta nemulțumire care te roade că nu dai mai mult. Dar să vă dau un exemplu. Există un strungar la noi care lucrează la flanșă furcii de la cardan. Nimeni, sau rareori îi putea reproșa cineva că nu muncește bine. Toți erau de acord că e conștiincios. Însă nimeni nu bănuia că omul acesta este profund nemulțumit. Cauza era banală și la prima vedere neîntemeiată. El vedea zi de zi că, nerespectînd indicațiile cu privire la unghiul de așchiere, făcea prelucrarea piesei mai ușor și mai rapid. Ce puteți găsi rău în asta? Omul avea și mici neplăceri: cîteodată, din cauza acestei abateri de la cote, cuțitul se rupea în colțurile flanșei. Dar cărui strungar nu i se întîmplă un asemenea accident? Preocupat de toate acestea, omul descoperă treptat că, totuși, după mai mulți ani de practică, a rămas un simplu meșteșugar care nu-și cunoaște meseria științific.

— Și ce-a făcut omul?

— Ar fi putut foarte bine să-l cheme pe maistrul să-l ajute la corectarea unghiului buclucaș.

Dar asta ar fi fost prea puțin. I-ar fi spus — cum a aflat de altfel singur mai târziu — că unghiul alfa trebuie să fie de 40°. Dar el dorea să cunoască mult mai multe lucruri.

— Și ce-a făcut?

— A început să învețe din cărți, și ce a învățat, să experimenteze. Și din asta și-a făcut un obicei. Dar nu pot să închei fără să vă destăinuiesc că de mare ajutor i-a fost îndrumarea pe care i-a dat-o maistrul. El i-a recomandat cărțile tehnice care i-au fost de mare folos.

— Ar trebui să-l felicităm, dar omul dumitale e prea abstract.

— N-am inventat nimic. El există.

Am tăcut o clipă și l-am privit cu suspiciune. Apoi l-am întrebat:

— Nu ești chiar dumneata?

— Dacă vrei...

UN TÎNĂR CU IDEI

— Dumneata ai făcut vreo inovație?— îl întreb pe presorul Dreptu Mircea.

— Nu...

Nu știu bine de ce i-am pus această întrebare. Poate pentru că atunci cînd am întrebat pe un inginer de la forjă: „Spune-mi, dacă ar trebui să indicîi pe cineva vrednic să fie dat ca exemplu, pe cine ai recomanda?“— mi-a răspuns: „Pe Dreptu...“

Așadar, tînărul acesta mi-a fost recomandat de un specialist. Și la tehnicienii de obicei au mare căutare inovatorii. Dar de data aceasta am greșit.

Căut să încheg o discuție, să afl și preocupările tînărului.

— Ce te supără mai mult?

— Pierderea de timp.

— O plimbare e o pierdere de timp?

— Dacă o faci în timpul lucrului... Dar eu mă gîndeam la altceva: la o operație care durează prea mult.

— De exemplu?

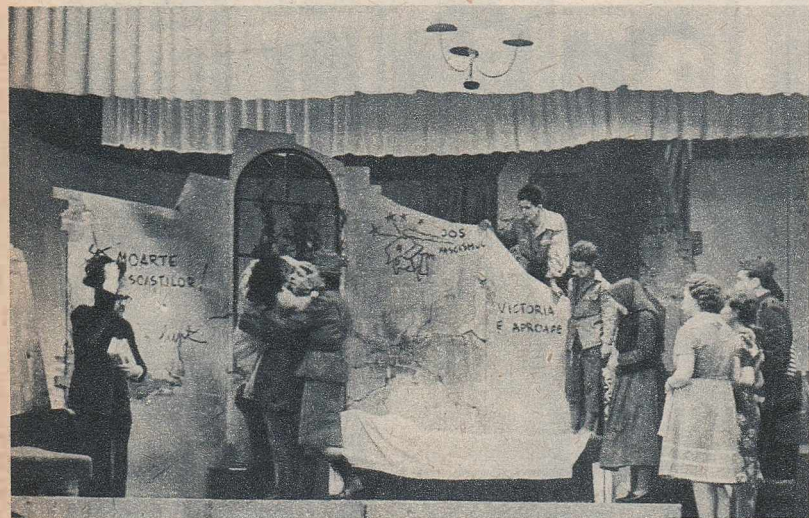
— Ați văzut că piesele, înainte de a fi presate, sînt încălzite în cuptor. Ajutorul presorului scoate cîte 3-4 piese o dată și le azvîrle cu un cîrlig la presă. Și asta nu e bine. Pentru că o serie de piese se răcesc pînă le vine rîndul să fie presate și trebuie reîncălzite. La unele cum e la furca NIP (pentru cardanele de combine), această încălzire durează cîte o jumătate de oră. Asta înseamnă pierdere de timp.

— De ani de zile la prese și la forjă se lucrează așa. Doar automatizarea ar putea schimba radical acest proces.

— Ar trebui să mai așteptăm... Pînă atunci ne-am gîndit la soluții mai practice. Treceam în fiecare zi pe lingă niște cuploare, neutilizate, în care pînă nu de mult se încălzeau foi de arc. Nu le băgam de obicei în seamă, dar într-o zi mi-au atras atenția: aveau două uși. Atunci m-am gîndit că dacă am introduce piesele pe o ușă și le-am scoate pe cealaltă, am realiza un circuit perfect, și piesele s-ar încălzi treptat. M-am consultat cu muncitorii mai bătrîni, cu mai multă experiență. Propunerea a fost găsită bună și a fost introdusă în planul MTO.

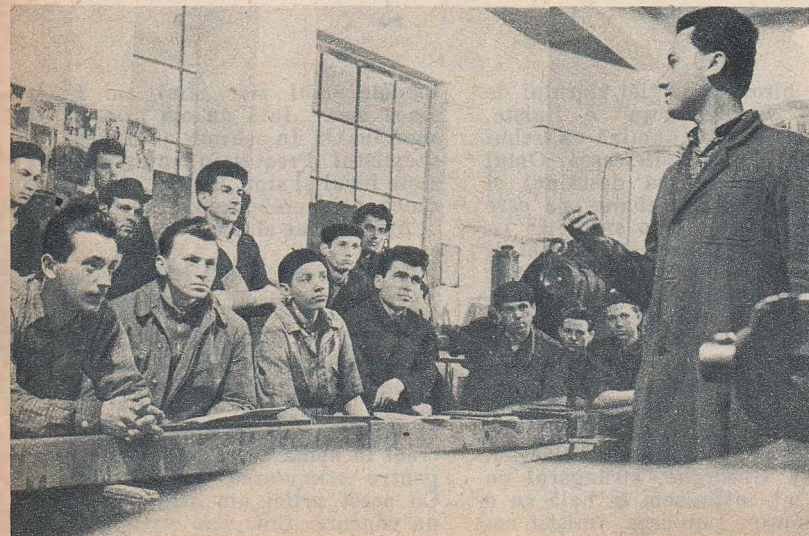
— Dar povestea cu cuptorul n-are parcă nici o legătură cu trecerea pieselor la presă.

— Voiam să vă arăt începutul. Cuptorul cu două uși a mărit productivitatea prin încălzirea

Premieră la club: „Nila“ de Salinski, în interpretarea artiștilor amatori din uzină. Spectacolul a fost vizionat cu sala arhiplină și s-a bucurat de mult succes.

Nu numai tineretul, dar în primul rînd acesta învață. Foștii absolvenți de la școala profesională, astăzi muncitori pricepuți își ridică mereu calificarea, în cazul de față cu ajutorul ing. Nicolae Crăciun.

CE ÎNSEAMNĂ SĂ N-AI ASTÎMPĂR

Cînd a intrat ca o furtună pe ușă a zîmbit cu toată fața și s-a prezentat:

— Eu sînt Preotesoiu.

Mi-a plăcut de la început. Adusese cu el spontaneitatea și jovialitatea. Și de obicei, în tovărășia unor asemenea oameni te simți tare bine.

Are încă înfățișarea unui tînăr abia trecut de vîrsta adolescenței. Are însă 22 de ani și... Lunile nu mai contează.

— Mi s-a spus că ești cum încăpățînat—ți spun în glumă, ca nu cumva viitorul meu erou să se supere. El, firesc:

— Dacă așa se cheamă, sînt

— Păi nu-i bine...

— Dar dacă încăpățînarea mea

Aici e totdeauna liniște, foarte multă liniște: se citește, se studiază.

nu face rău nimănui? Ba dimpotrivă?

— Să-i zicem atunci perseverență.

— Dacă vreți... Dar despre ce e vorba? Imi judecați felul meu de a fi sau vreo faptă?

— Povestea cu camioanele...

— Iar... Orice s-ar zice am avut dreptate.

— A contestat vreodată cineva?

— Hm... E tare neplăcut să scormonești printre lucruri care nu merg bine. Se supără unul, se încruntă altul. Dar parcă eu n-am dreptul să mă supăr? Acum știu unde vreți să ajungeți. Bine. Ascultați. Și la urmă să-mi spuneți dacă n-am avut dreptate.

Eram șofer și încercam camioanele înainte de a fi livrate beneficiarilor. Mă urcam la volanul câte unui camion. Dam o raită cu el și-i verificam motorul. Datoria mea era să văd dacă funcționează perfect. Am învățat de la comuniștii cu care lucram să fiu conștiincios. Puteam să trec cu vederea vreo bagatelă, dar nu mă lăsa conștiința. De ce s-o rezolve alții și nu eu? Nu trăgea bine motorul? Controlam reglarea carburatorului. Băteau tacheții? Controlam avansul la aprindere. Și șoferii beneficiarilor ar fi descoperit aceste defecte, dar dacă eu eram pus anume să fac treaba asta, de ce s-o las pe seama altcuiva? Ei, dar acestea erau bagatele, cum vă spuneam, și cazuri rare. Ceea ce mă supăra mai cu seamă era faptul că de la o vreme prea multe motoare se supraîncălzeau. Desfăcînd mereu chiulasele am

observat că găurile de răcire au un diametru necorespunzător: mai mici de 10 mm. Sesizez secția 524. Mi se răspunde: noi n-avem nici o vină, toate operațiile le facem ireproșabil. Puteam să mă dau bătut? Nu! Trebuia să mă conving cu ochii mei. De aceea cer să fiu detașat la 524. Timp de o lună am urmărit fluxul tehnologic. Asistam la operațiile de strunjire a blocului, de găurire, filetare etc. Totul perfect. Mi-am concentrat atenția la bancul de probă. Oricum — aici motorul spune tot ce poate. Dar nici aici nu aveam nimic de reproșat. Mă gîndeam că trebuie să mă dau bătut. Să caut vinovatul în altă parte. Poate la turnătorie. Dar, împotriva unor zîmbete ironice, încă nu voiam să părăsesc această secție pe care o credeam vinovată de „supraîncălzire“.

Nu știu ce s-a întîmplat, poate tovarășii au crezut că m-am convins de calitatea operațiilor, cînd într-o zi un motor a început să fiarbă pe bancul de probă. Demontez chiulasa, verific diametrul găurilor și constat vechiul defect: blocul motorului avea găurile de răcire de 7 mm în loc de 10 mm. O simplă neglijență. O neglijență care se repetă rar, din neatenție, însă pe care secția n-a vrut s-o recunoască. Dar în situația asta n-au avut încotro. Poate de aceea se zice despre mine că sînt un încăpățînat. Dar spune dumneata: se putea altfel? Asta-i toată povestea. Am avut sau nu dreptate?

Cornel BOZBICI
Fotografii de Tr. PROSAN

Profesoaru Lepădat

Dreptu Mircea

Manea Gheorghe

Start prin centrul pământului

— POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ —

de A. STERNFELD (U.R.S.S.)

Laureat al Premiului Internațional pentru stimularea astronauticii

2062... În decursul ultimului veac Cosmosul s-a îmbogățit cu o mulțime de aștri artificiali creați de om. Unii din aceștia mai brăzdează cerurile noastre; noaptea, ei strălucesc ca niște comete. Alții călătoresc departe de Pământ, continuând să rămână legați de acesta prin firele invizibile ale undelor radiofonice.

Ultimele modele de astronave rivalizează prin confortul pe care îl oferă pasagerilor cu cele mai bune nave atomice transcontinentale. Ele au cabine și saloane speciale, săli de sport, piscine — de dimensiuni, ce e drept, restrinse — aer condiționat, blindaje groase care protejează pe călători împotriva meteoriților sau a radiațiilor dăunătoare.

În ultimul timp „corpurile cerești” artificiale locuite au luat formele cele mai diverse. Modelele cele mai recente constă din convoaie de vagoane masive legate prin tamburi. Mase enorme a căror greutate atinge milioane de tone...

Citind aceste ultime rânduri unii cititori de azi vor zîmbi ironic.

— Dați-ne voie! — vor obiecta ei. Credeți că acest lucru va fi posibil chiar și peste o sută de ani? Trenul orbital nu reprezintă decât încărcătura utilă a rachetei cosmice. Prin urmare, greutatea rachetei purtătoare, la plecare, ar trebui să fie de multe ori superioară. Ce motor ar putea să ridice o asemenea masă de pe suprafața planetei noastre?

Argumentele scepticilor par convingătoare. Dar să ne transpunem din nou în anul 2062. Să răsfoim manualele de istorie a navigației cosmice. Vom găsi povestirea care urmează.

UN MOMENT DE NEUITAT

Cam prin 1980 a fost proiectat un tunel denumit „Centralul”, care să străpungă planeta noastră trecînd prin centrul Pământului. Mulți au considerat acest proiect drept o

simplă temă de povestire științifico-fantastică. Dar articolele pasionante din presă, declarațiile radiodifuzate ale partizanilor „Centralului”, calculele și devizele specialiștilor au obligat chiar și pe cei mai neîncrezători să-și schimbe părerile. Ideea a fost aprobată de imensa majoritate a locuitorilor planetei noastre. Fără îndoială, executarea proiectului depășea posibilitățile unei singure generații. Opera urma să fie terminată abia de nepoții primilor constructori.

...Timpul a trecut. Elaborarea precisă a proiectului a necesitat eforturile unite a numeroase organizații științifice din lume.

Antipozii pe care tunelul trebuia să-i lege erau situați unul în imensele cîmpii ale Asiei, celălalt în America de Sud. În sfîrșit s-a încheiat studierea bogatei documentații adunate timp de zeci de ani de către centrele de prospecțiuni geologice; s-au alcătuit hărți detaliate ale scoarței terestre în regiunile

unde urmau să înceapă lucrările; s-au studiat datele explorărilor geofizice la mari adîncimi. Lucrările începură.

La intrarea „Centralului” apărură un centru industrial important, cu uzine mari și numeroase întreprinderi auxiliare. În apropiere se construi un oraș înecat în verdeață, iar intrarea „Centralului” fu înconjurată de dantela macaralelor uriașe care își îndreptau săgețile de oțel spre cer.

Ofensiva se ducea concomitent la cele două extremități ale tunelului. Straturile superioare nu au adus surprize constructorilor, dar pe măsură ce se pătrundea în interiorul globului greutatea se înmulțea: ape subterane, caverne, terenuri mișcătoare, nisip și roci prea dure. Apoi au apărut mase pe jumătate lichide, iar curba temperaturii creștea cu încăpăținare.

Curînd constructorii avură de înfruntat inamicul nr. 1: căldura, un adevărat iad. La început se folosea un torent de lichid pentru răcirea utilajului și a straturilor de pământ pînă la o temperatură care să asigure continuarea normală a lucrărilor.

Constructorii au recurs la un moment dat la o măsură extremă pentru răcirea tunelului. Timp de o zi acesta a fost inundat de apele oceanului. Urmările „potopului” subteran au fost apoi înlăturate și construirea „Centralului” a continuat cu aceeași perseverență, cu același entuziasm. După inundație, temperatura interioară a scăzut considerabil și pereții solidificați au devenit și mai rezistenți.

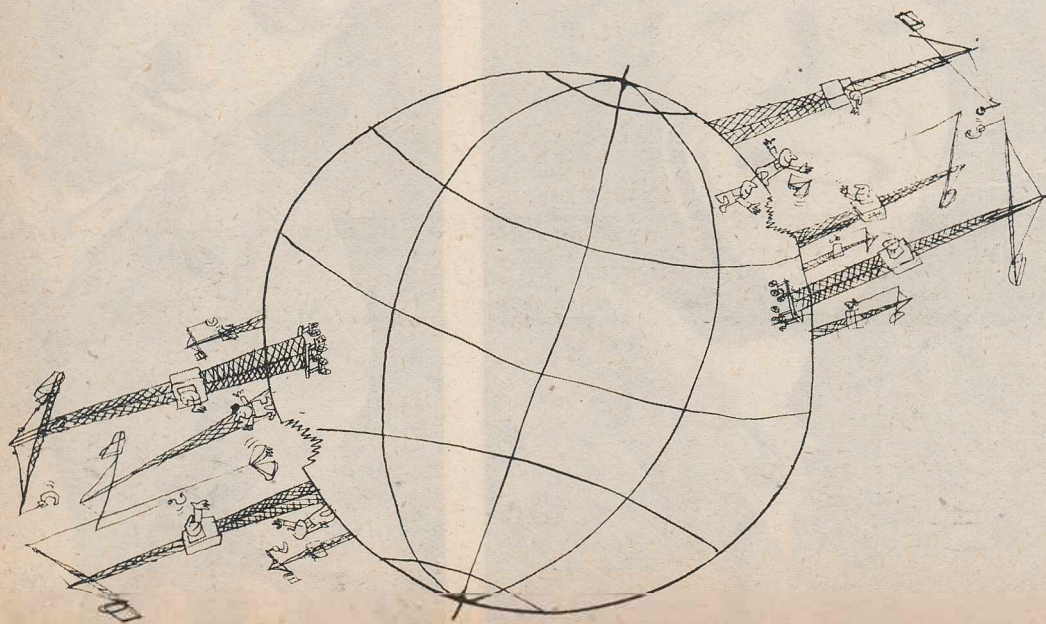
Posturile de observație de la suprafață urmăreau permanent înregistrarea temperaturii „măruntaielor” Pământului și un serviciu special de studii intraterestre emitea comunicate asupra ridicării temperaturii pe măsură ce se pătrundea mai adînc în interiorul globului.

Extracția masivă de minereuri prețioase justifica pe deplin cheltuielile chiar înainte de terminarea lucrărilor. Și ce valoare imensă reprezenta pentru savanți acest torent continuu de minerale care ieșeau din tunel! Ele evocau milioane de ani din istoria Pământului, dezvăluind secretul formării și evoluției sale ulterioare.

Deși forarea a început simultan pe două continente, centrul Pământului a fost atins mai întîi de telefoara din nordul Asiei. Trebuia, așadar, așteptat grupul sud-american.

Și iată că după 53 de ani de muncă, cele două ramuri ale „Centralului” s-au întîlnit. Moment de neuitat.

Lucrările fuseseră executate cu o precizie matematică. Divergența axelor celor două segmente ale „Centralului”, care aveau un diametru de 20 m, nu atîngea decît cîțiva milimetri, iar lungimea tunelului nu se abătea decît cu 17 m față de prevederi.

Viteza forajului pentru fiecare grup a atins în medie o treime de km pe zi, aproape 14 m pe oră.

Totuși, ca urmare a fenomenelor complexe care au loc în interiorul globului, tunelul „Central” nu descrie o linie perfect dreaptă. El „tremura” permanent, ca o coardă întinsă, deși vibrațiile sale nu puteau fi captate și înregistrate decât de aparate de înaltă precizie.

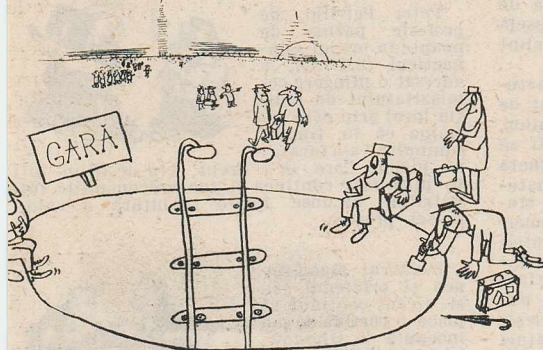
„Proba” tunelului a fost terminată cu succes și primele trenuri automate goale au fost urmate curind de vagoane de călători. Ziarele din lumea întreagă, relatând solemnitățile organizate cu această ocazie, asemeuiau importanța construcției cu aceea a începutului erei cosmice.

STAȚII DE CALE FERATĂ... ÎN INTERIORUL GLOBULUI

Cunoașteți acum istoria „Centralului”. Să aruncăm o privire în interiorul lui. În tot timpul construcției, stații experimentale create la diferite distanțe de centrul Pământului au studiat nucleul planetei, învelișul nucleului și au întreprins, în condițiile unei forțe de atracție diminuate, experiențe interesante pentru astronautică. Stațiile au fost construite la distanțe egale de centrul Pământului, în așa fel ca forța de atracție terestră să fie aceeași.

La o distanță de 2.445 km se află, în cele două segmente ale „Centralului”, stațiile MM-Sud și MM-Nord (numite astfel pentru că la această distanță de centrul Pământului forța de atracție coincide cu cea existentă pe Marte și Mercur). Alte două stații, Luna-Nord și Luna-Sud, sînt situate la numai 1.050 km de centrul planetei noastre.

Fiecare stație are atmosfera sa „condiționată”. Stațiile dispun de rezerve nelimitate de energie, de căldură și de frig, de aer, apă

și lumină necesare activității vitale normale a organismului. Ele mențin o legătură strînsă și permanentă, și călătoria de la una la alta se efectuează foarte ușor. În interiorul tunelului forța de atracție scade pe măsură ce ne apropiem de centrul globului, deoarece, după cum se știe, ea este direct proporțională cu depărtarea.

După 21 de minute și 6,5 secunde, trenul plecat de la una din stațiile „Centralului” aflată a suprafața Pământului atinge centrul globului. Străbătîndu-l, trenul își continuă cursa pentru că după încă 21 de minute și 6,5 secunde să ajungă la suprafață, la celălalt antipod. Călătoria de la un antipod la celălalt durează 42 de minute și 13 secunde. Dacă trenul nu este oprit la timpul la punctul de sosire, el va reveni singur la punctul de plecare, făcînd naveta prin centrul Pământului.

În mijlocul tunelului, unde gravitația lipsește cu desăvîrșire, se află instalată cea mai importantă stație „Central”. Aici forța de atracție nu împiedică studiarea diverselor fenomene fizice. De asemenea, forța de atracție a Lunii se face simțită prea puțin.

PRIN PĂMÎNT, DIRECȚIA COSMOS

Se știe că pentru a învinge forța de atracție terestră, aparatului de zbor interplanetar trebuie să i se imprime a doua viteză cosmică, adică 11,2 km/sec.

Dar dacă nava orbitală este lansată nu de la suprafața Pământului, ci din tunelul „Central”, se poate obține un avantaj. În centrul Pământului, dacă se imprimă aparatului o viteză întrecînd doar cu 5,8 km/sec. pe cea dezvoltată în căderea liberă, el se va avînta, la ieșirea din „Central”, în spațiul interplanetar.

Astfel, datorită tunelului, racheta purtătoare a astronavei poate fi mai puțin puternică și cheltuiala de combustibil mult mai redusă. Lansarea unei nave orbitale grele și confortabile sau chiar a unui „tren cosmic”, devine astfel posibilă.

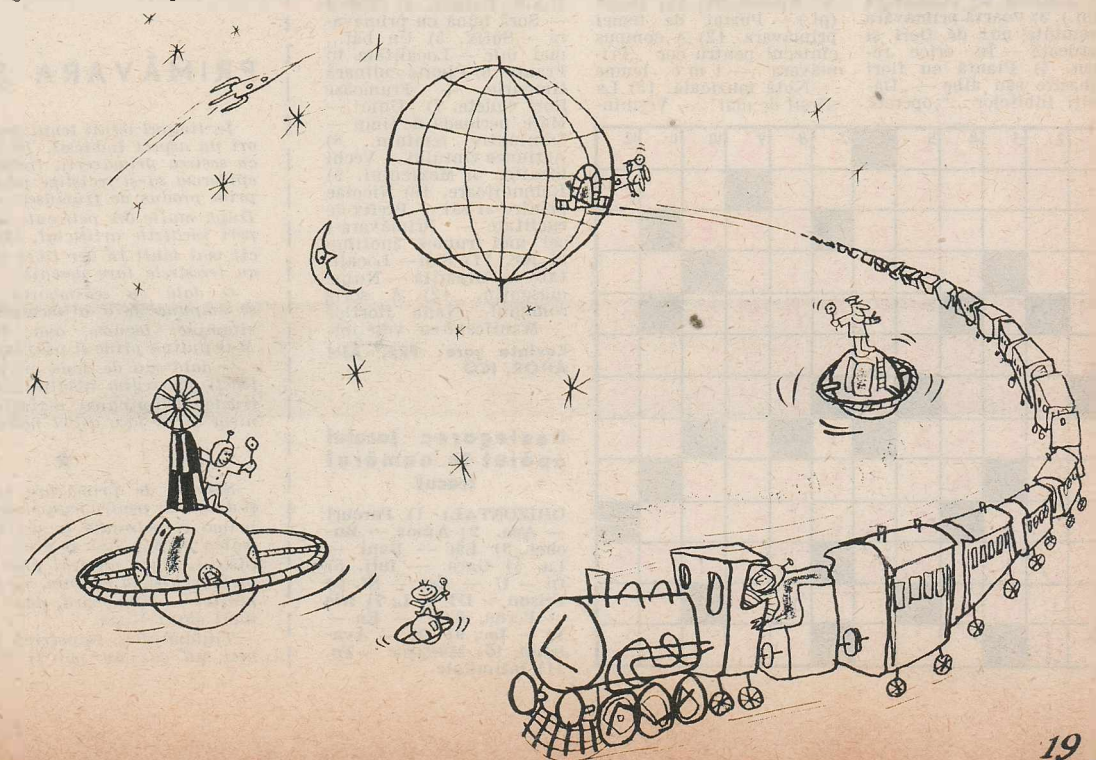
Oamenii sînt obișnuiți cu ideea că forța de atracție terestră creează un obstacol serios zborurilor interplanetare. Dar prin crearea tunelului „Central”, nava cosmică este eliberată de „lanțurile” atracției terestre prin inșuși intermediul acestei forțe.

...Ascensorul s-a oprit. Pășind pe mai multe trepte și platforme, iață-ne în cabină.

Se aude o voce.

— Plecarea peste trei minute. În cabină!

Ne-am urcat pe o scară specială ținîndu-ne de balustradă. Semnalul de plecare. Imediat ne trezim cu capul în jos și ne sprijinim în mîini. Apoi recădem în picioare. Mergem cu o ușurință neobișnuită pe podeaua cabinei, avînd impresia că am pierdut jumătate din greutatea corpului.

Din momentul în care motorul nostru se pune în mișcare, ne înfundăm literalmente în Pământ. Motorul accelerează această cădere, dar suprasarcina asupra organismului nostru este mult mai slabă decât acțiunea gravitației asupra oamenilor care se află la suprafața Pământului, la intrarea în tunel.

A trecut aproape un sfert de oră. Ne apropiem de centrul Pământului.

Pe un ecran apare o inscripție care ne anunță: „Ați parcurs un drum egal cu raza globului terestru”. O altă inscripție informează că viteza noastră în acest moment este de 42.347 km pe oră.

Acum „urcăm” spre suprafața planetei noastre. Nu încercăm nici o senzație fizică deosebită ca urmare a „schimbării drumului” vehiculului. Ni se pare că nu ne-am deplasat de loc, ci că am stat liniștiți, suspendați în cabina ermetic închisă, pe o planetă unde forța de atracție este mai mică decât pe Pământ.

Forța de atracție terestră a accelerat mersul trenului nostru în prima etapă parcursă. Acum mersul este încetinit, în timp ce urcăm din nou spre suprafața Pământului. Totuși, viteza crește, căci motoarele dezvoltă o forță mai mare ca forța locală de atracție terestră. La adîncimea de 2.500 km sub continentul sud-american, forța de atracție terestră se dovedește mai puternică și viteza trenului scade întrucîtva.

Am străbătut cea de a doua jumătate a drumului cu o viteză medie de 12.468 m pe secundă. Pe ecran apar din nou cifre: la ieșirea din tunel trenul are o viteză de 12.319 m pe secundă. Așa cum era de așteptat, scăderea vitezei în contact cu învelișul aerian al Pământului este minimă: 28 m/sec.

Motoarele sînt debransate. Într-o clipă simțim nevoia de a ne ține strîns de centurile de siguranță: corpurile noastre sînt acum mai ușoare ca un fir de pai. Dar iață că senzația de greutate reappare: cele 32 vagoane ale trenului nostru formează acum un inel enorm, care se învîrtește în jurul axului său central.

Iată cum s-a produs aceasta. La ieșirea din atmosfera terestră, vagoanele, legate prin cabluri solide, au zburat mai întîi unul după altul, în linie dreaptă. Apoi, motoarele laterale au intrat în funcțiune și au schimbat direcția axelor longitudinale ale vagoanelor și convoiul a luat forma unui arc. Curbîndu-se din ce în ce mai mult, arcu s-a închis în cele din urmă, formînd un inel enorm. Apoi motoarele i-au imprimat o mișcare de rotație.

...Zborul continuă. Din doi în doi ani, după trei mișcări de revoluție în jurul Soarelui, ne vom apropia de Pământ. În prezent ne aflăm la o distanță de 78.600.000 km de Soare, adică la aproape jumătate din distanța dintre acesta și planeta noastră natală.

La revedere, Terra!

Ilustrații de Lillana ROȘIANU

MUNCA, FACTOR DE SĂNĂTATE

Munca — au constatat oamenii de știință — reprezintă un element de bază al dezvoltării multilaterale fizice și intelectuale a omului. Întreg organismul omenesc se perfecționează prin muncă și, dimpotrivă, inactivitatea prelungită provoacă atrofieri și dereglări ale funcțiilor principale. Pentru activitatea biologică normală este necesar ca omul să muncească cu regularitate. În multe boli, munca bine dozată — alături de diversele mijloace terapeutice — constituie un mijloc eficient de favorizare a vindecării. În bolile mintale această metodă, numită ergoterapie, se utilizează pe o scară largă.

Sînt frecvente cazurile în care oamenii și-au păstrat sănătatea fizică pînă la adînci bătrînețe, tocmai prin muncă. Dar pentru ca munca să fie un factor de sănătate și să ajute la menținerea și întărirea organismului ea trebuie să fie astfel organizată încît să nu depășească puterile de care dispune fiecare om în parte, să fie dozată în timp și să se efectueze în condiții care să asigure menținerea sănătății.

Legile noastre de protecția muncii au avut în vedere toate considerentele de mai sus, stabilind norme speciale de angajare și de muncă. Chiar în momentul angajării omul este repartizat într-o muncă ce corespunde stării sănătății sale. În ce privește durata muncii, ea e stabilită, după natura ei, la 8 sau 7 sau 6 ore pe zi. S-au stabilit norme, respectate cu strictețe, pentru protecția sănătății omului în procesul muncii.

La noi în țară se practică pe o scară largă gimnastica în producție. Aceasta, condusă de oameni competenți, stabilește o armonizare în folosirea mușchilor, a diverselor părți ale corpului care intervin în procesul muncii, făcînd să dispară sau cel puțin atenuînd oboseala și evitînd anumite deformațiuni ale corpului.

Numai în țările socialiste munca este astfel organizată încît ea să constituie cu adevărat un factor de apărare și de întărire a sănătății.

Dr. Silviu GHEREA

DE VORBĂ CU MEDICUL

Știați că...

...presiunea totală a luminii Soarelui asupra Pămîntului este de 100.000 tone? ...peștii consumă într-o zi o cantitate de apă egală cu greutatea lor? Omul se mulțumește cu 2,5 litri de apă pe zi, ceea ce reprezintă aproximativ 3% din greutatea lui.

...sub influența razelor solare sau ale celor emise de o sursă artificială de lumină, frunzele plantelor emit o radiație luminoasă roșie slabă? Cînd impulsul inițial este înlăturat, luminescența roșie dispare treptat.

...raza picăturii de apă a ploiiilor mărunte de toamnă este de 0,1-0,2 mm, pe cînd aceeași rază este în timpul ploilor liniștite de 0,2-1 mm și în cazul averselor de vară poate depăși 3 mm?

...cauza unei catastrofe de cale ferată care a avut loc în 1875 la Lagerlunde (Suedia) a fost daltonismul conducătorului trenului? De atunci, oricine dorește să conducă orice fel de vehicul este supus unui examen ce are drept scop controlul percepției corecte a culorilor (daltonismul constă în incapacitatea de a deosebi culoarea verde de cea roșie).

...90% din activitățile legate de muncă ale omului se desfășoară cu participarea ochilor? „Ziua de muncă“ a ochilor este astfel de 15-18 ore din 24.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

POEZII CÎNTĂ PRIMĂVARA

ORIZONTAL: 1) Autorea poeziilor: „Primăvara n ering“, „Fragment de primăvară“ ș.a. — Regretată poetă, autoarea poeziei „Poemul femeii care iubea primăvara“. 2) Autorul versurilor: „Și mi-i spune atunci povești /Și minciuni cu-a ta gură, /Eu pe-un fir de romanță / Voi cerca de mă iubești“ („Floare albastră“) — Muncă agricolă de primăvară (inf.). 3) Poartă primăvara veșminte noi de flori și verdeată — În orice refren. 4) Plantă cu flori albastre sau albe — „Dăruiți iubitelor...“, operetă

de O. Sandler — Dor neostîrșit! 5) Primăvara ară, seamănă, transplantează răsădurile etc. 6) O poartă cu drag micuții din primăvara vieții (2 cuv.). 7) Fir — A aduce trecutul în prezent. 8) A nădăjdui — Literă chirilică. 9) Tese! — Insulețită. 10) Rouă (reg.) — Fondul aurit pe care apare un „soare dulce“ în „Dimineată“, de V. Alecsandri. 11) Boare (pl.) — Purtat de femei primăvara. 12) A compus cîntecul pentru cor „Primăvara“ — 1 m c lemne — Notă muzicală. 13) La sfîrșit de mai! — Veșmîn-

tele purtate de natură primăvara — Ortac (inv.). VERTICAL: 1) Autorul poeziilor: „Cîntec de primăvară“, „O, flori catifelate“ ș.a. — „E primăvară iar pe... mea“, melodie de Em. Ionescu. 2) A pictat „Ghiocci“, „Liliac“ ș.a. — ... de primăvară“, de Topîrcescu. 3) Cui, turtit — Așezări rurale — Localitate în R.S.S. Uzbekă. 4) Cineva — Soră bună cu primăvara — Sufix. 5) Un bal... mai puțin — Localitate în Franța. 6) Plantă culinară timpurie — Frumoase flori violete. 7) Unică! — Mare perioadă de timp — Diminutiv feminin. 8) Acțiunea vîntului — Vechi locuitor al Mexicului. 9) Reînoitoare. 10) Nicolae printre ai săi — Prefix de egalitate — Primăvara-îcel mai frumos anotimp al lor. 11) Sau — Localitate în Brazilia — Nume masculin. 12) A scris romanul „Nada florilor — Manifestarea veseliei.

Cuvinte rare: FRE, AIM ANOR, ICO

Dezlegarea jocului apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Pareuri — Apa. 2) Amor — Buchet. 3) Lac — Bani — La. 4) Gara — Iuți. 5) Oi — U — Cer — Nf. 6) Frison — DT — L. 7) Iris — Pernă. 8) P — En — Pi — Iac. 9) Oi — Avalanșă. 10) Mărțișor — Tu. 11) Intimitate.

Povestea vorbel...

NUME DE OAMENI ȘI DE FLORI

Este evident pentru oricine că există în limba noastră o legătură între numele florilor și unele nume proprii. Tot atât de evident e și faptul că înținem de obicei nume de femei derivate de la nume de flori. FLOAREA (și FLORICA), MARGARETA, MICȘUNICA, VIOLETA, VIORICA vă sînt prea bine cunoscute ca să nu mai fie nevoie să insistăm asupra lor. La acestea mai puteți adăuga ORTANSA — planta corespunzătoare e HORTENSIA — sau ROZA (care înseamnă „trandafir“).

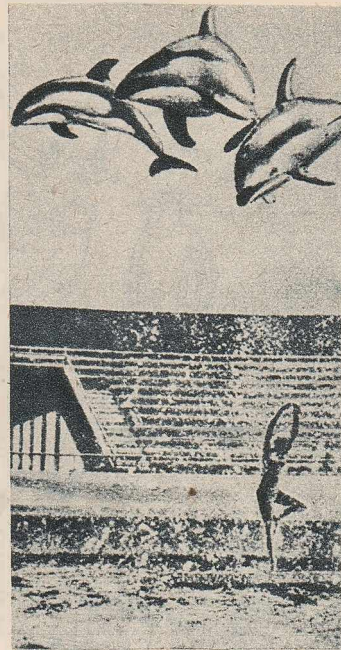
Bărbații sînt din acest punct de vedere mai puțin avantațați; cite prenume asemănătoare cu VIOREL ați mai putea cita? Puține: FLORIN, FLOREA, iar BUJOR și TRANDAFIR se înfîlesc mai ales ca nume de familie.

O cercetare mai atentă a istoriei cuvintelor mai corectează puțin această... nedreptate. Aflăm astfel că se înfîmplă cîteodată ca o floare să poarte numele unui bărbat. Narcisele, de pildă, ne amintesc de un personaj mitologic creat de fantezia vechilor greci. NARCYSȘUS — era un bărbat deosebit de frumos. Una din legendele legate de acest personaj spune că, murindu-i o soră cu care semăna foarte mult, el se ducea adesea la malul unui rîu și-și contempla chipul în oglinda apei; își creaa astfel iluzia că o vede pe sora sa.

De durere, Narcysșus muri și el nu după multă vreme, iar zeii, mișcați de frumoasele lui sentimente, îl prîschimbară în floarea care avea să se numească de atunci NARCISA.

Minunatele magnolii au un nume mai puțin vechi ca al narciselor, dar legat tot de amintirea unui bărbat. E vorba de data aceasta de un personaj real, botanistul francez PIERRE MAGNOL (1638-1715), în cinstea căruia oamenii de știință au dat florilor amintite numele de MAGNOLII.

Sorin STATI

DELFINII DANSATORI

După părerea unor savanți delfinii se numără printre cele mai inteligente viețuitoare de pe glob. Ei au trezit interesul specialiștilor prin memoria lor uluitoare. În afară de asta au o fire neobișnuit de veselă și, mai ales, un excepțional simț muzical.

Doctorul John Lillie, un naturalist american care s-a dedicat de mai mulți ani dresării delfinilor, afirmă că aceștia sînt capabili să cînte în cor, urmărind bagheta unui dirijor sau să imite cu naturalitatea glasul și risul omenesc. Muzicalitatea delfinilor a fost remarcată și de balerina americană Juliet Prowths. Cu ajutorul exemplarelor din gigantul acvarium „Marine-land“ din California, balerina a pus în scenă un număr de atracție ieșit din comun, în care dansează alături de acești neobișnuiți parteneri.

După cum relatează Juliet Prowths delfinii s-au dovedit a fi niște excelenți dansatori. Ei au înțeles din primul moment ce anume „pași de balet“ li se cere să execute și au urmărit cu multă precizie, în salturile lor armonioase, ritmul și tempo-ul muzicii.

CURIOSITĂȚI

Peter Petrillo, de profesie muzicant de noapte în orașul Connecticut (S.U.A.), a adresat o plîngere comisariatului de poliție local prin care reclama că în timpul somnului i s-a furat... un picior. Care, ce-i drept, era de lemn. Și, în plus mai conținea și toate economiile lui Petrillo, ascunse într-o scobitură a valoroasei proteze.

Doctorul MacKlinen și prietenul său M. Grant continuă să joace o partidă de șah începută la Glasgow, încă din timpul studenției, acum 34 de ani. MacKlinen tocmai a pierdut în prezent la Sidney, iar M. Grant la Glasgow. La fiecare 1 ianuarie, o dată cu felicitările de Anul nou, își comunică alternativ și mișcarea următoare. Părerile celor doi adversari este că partidă se va putea termina în următorii cincisprezece ani...

Colțul cosmeticiei

PRIMĂVARA ȘI FRUMUSEȚEA

În timpul iernii tenul capătă de multe ori un aspect îmbăcsit. De aceea, o dată cu sosirea primăverii, trebuie să ajutăm epiderma să-și recîștige prospețimea. Un prim produs de frumusețe este... aerul. După multe ore petrecute iarna în încăperi încălzite artificial, călăți să stați cît mai mult în aer liber sau în camere cu ferestrele larg deschise.

O dată cu schimbarea anotimpului se impune și o alimentație bogată în vitamine: legume, ouă, fructe, lapte. Mai puțină pîine și prăjituri.

O dată sau de două ori pe săptămîna țineți un regim alcăului din ceaiuri și fructe. Eliminarea toxinelor din organism se va face astfel mult mai repede.

Saarele de primăvară poate fi însă și dăunător pentru tenurile delicate. După prima zi petrecută în aer liber, mai cu seamă dacă a fost și vînt, pot să apară pistrii. Dacă nu sînt prea abundente și prea închise la culoare, nu constituie un neajuns; dimpotrivă, dau chiar farmec unui obraz tînăr.

Tratamentele împotriva pistriilor în nici un caz nu pot fi definitive, dar

tratamentele preventive dau rezultate bune prin aplicarea produselor antisolare și cu o acțiune izolatoare. Dăm mai jos cîteva rețete. Pentru tenurile uscate și normale sînt indicate cremele pe bază de lanolină (de ex. cold-cream) în formula cărora intră substanțe active; iată una dintre acestea:

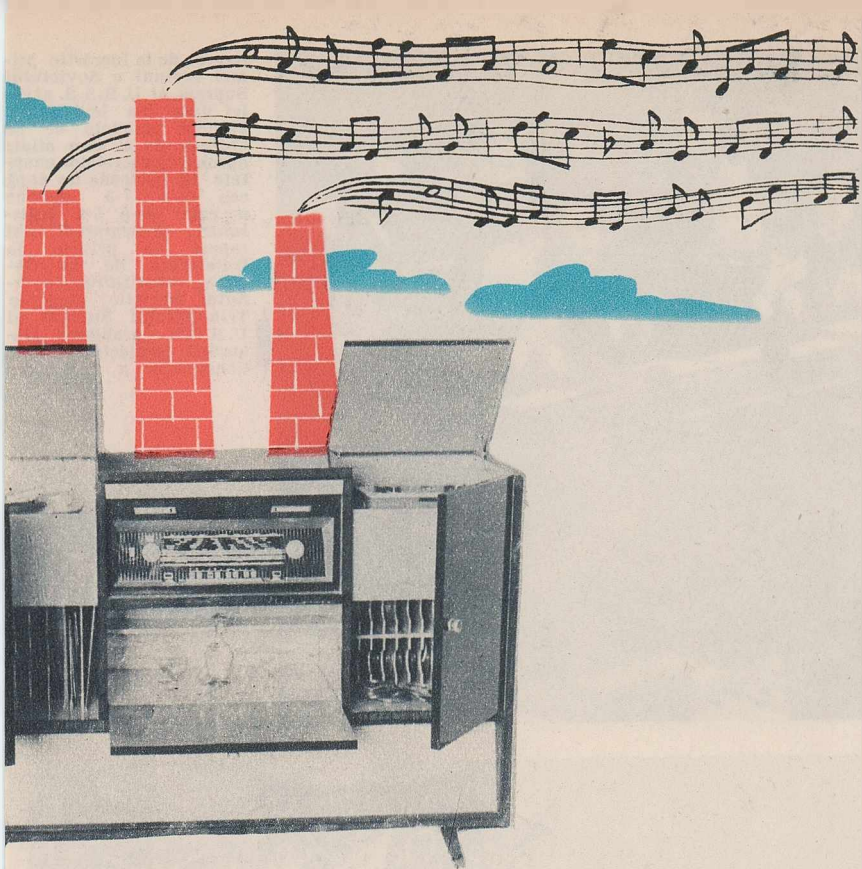
cold-cream — 30 gr;
subnitrat de bismut — 1 gr;
precipitat alb de mercur — 1 gr.
Pentru tenurile grase se recomandă loțiuni de felul acestora:
1) apă oxigenată 12 volume — 200 gr;
borat de sodiu — 4 gr;
2) apă de roze — 112 gr;
glicerină neutră — 12 gr;
borat de sodiu — 1/4 gr.

Pentru a neutraliza efectul de uscăre a pielii și implicit ridarea timpurie, trebuie să se aplice neapărat și o cremă hrănitoare, după ce produsele antisolare au fost păstrate pe față 1-2 ore.

Un machiaj bine aplicat, prin folosirea unui fond de ten sub formă de lapte sau cremă, în culori mai închise, poate să acopere ușor nedorită pistrii.

Georgeta MĂLIN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B	A	N	U	S		I	S	A	N	O	S
E	M	I	N	E	S	C	U	A	R	A	
N	A	T	U	R	A		F	R	E		D
I	N		L	A	L	E	L	E		J	O
U	S		T	A	R	A	N	I		V	
C	R	A	V	A	T	A	R	O	S	I	E
A	T	A		A		E	V	O	C	A	
S	P	E	A			I		A		O	N
T	S		A	N	I	M	A	T	A		U
R	O	A		O	R	I	Z	O	N	T	
A	D	I	E	A	B		T	A	I	O	R
D	I	M	A	S	T	E	R	S	I		
A	E			E	I	E		I	S		

Combină muzicală electronică

- Vreți să prindeți în bune condiții o emisie radiofonică?
- Vreți să ascultați în condiții optime ultimele imprimări pe discuri?
- Vreți să înregistrați sau să ascultați pe bandă de magnetofon un concert sau glasul celui ce vă este drag?

Cumpărați-vă combina muzicală

ELECTRONICA S. 606 A

- Pentru cei interesați menționăm că ea este prevăzută cu:
- un sistem acustic complex din incl. difuzoare
 - un amplificator audiofrecvență cu calitate superioară
 - un radio receptor de lux tip „Enescu”
 - un magnetofon cu două viteze
 - un pick-up semiautomat

O veste bună pentru salariați și întreprinderi: Combină Electronică S. 606 A se poate cumpăra în rate sau prin viament.

LA ORDINEA ZILEI: FOTBALUL

de Constantin CHIRIȚĂ

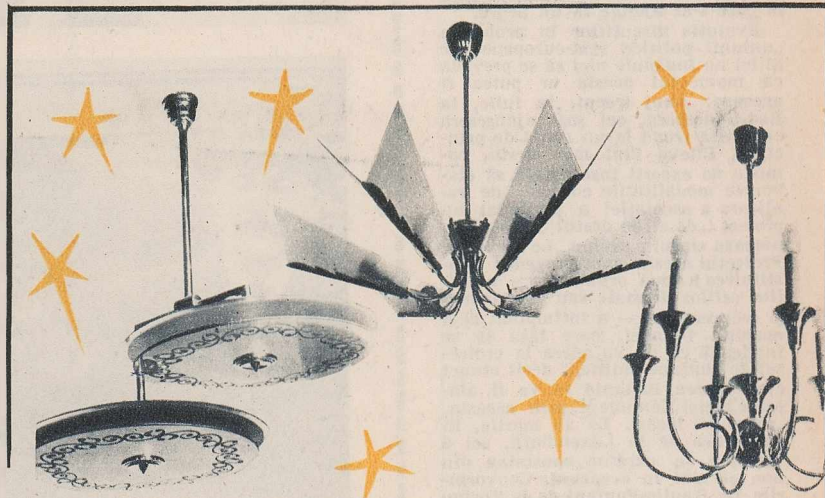
Ah, ce primăvară! Cam ițrzie, dar dintr-o dată bogată, caldă, superbă. Și culorile ei parcă au evadat din natură.

Ah, cât sport, câte momente sportive, câtă primăvară în ele! Tiriac pe cale să devină o rachetă de temut a Europei, Gheorghe Popovici, care se clasează pe locul întâi în turneul de lupte de la Moscova, Fiți Balaș care la București alături de acest fenomenal Vereș mai întrece un record mondial, Vasile Pinciu care cucerește Marele Premiu al Națiunilor la Nisa... Dar mai ales e fotbal... Vineri, duminică, luni, marți, miercuri și iarăși vineri și iarăși duminică. Și nu ețiva spectatori de circumstanță, și nu oarecare înfîniri. Stadioane pline: și Republicii și 23 August (și miș, miș de oameni repezindu-se asupra fiecăruia dintre noi cu binecunoscuta întrebare „n-aveți un bilet în plus?”). Și ce dispute sportive! Toată floarea fotbalului european la noi în horă de la bionzii câlni și atletici din nord pînă la meridionali oacheși și neastîpărați ca niște spiriduși. Și câte stiluri, câte concepții, câte metode de joc! Parcă un întreg manual s-ar desfășura în imagini în fața noastră. Jocul colectiv, sigur, bărbătesc al germanilor, fantezia și tehnica portughezilor, voința, dîrzenia, tenacitatea romînilor, calmul și rezistența belgienilor, toate acestea înfățișate în faze și momente de-a lungul unor partide pasionante, dramatice. Dar în celelalte orașe? La Brașov, la Cluj, la Constanța, la Ploiești, unde la fel ca în Capitală iubitorii de sport aleargă după bilete, unde la fel ca în Capitală întrecerile pasionante, pline de surprize dezvăluie noutăți, taine, stiluri felurite ale fotbalului european.

Pe cîți spectatori nu i-am auzit duminică sau luni spunînd după un oftat prelung: „Gata! Mîine nu mai vin”. Pentru ca marți sau miercuri să-și blestene momentul de „slăbicioane” în goana lor obositoare după bilete. Nu! Turneul acesta nu-i va sătura pe spectatorii noștri. Dimpotrivă. Îi va lega și mai mult de fotbal. Vor putea ei să-l uite pe Webber, sau pe Ruy, sau pe Dardenne, sau vor putea ei să uite atacul în pase „un-doi” al portughezilor, sau apărarea de beton a germanilor cu acele deschideri lungi care se transformă în contraatac fulgerător, sau ondulata îndrăzneală a portarului belgian, sau revenirea uluitoare din repriza a II-a (oare o mai spera cineva?) a echipei romîne în partida cu Belgia, sau extraordinara revărsare de energie (ca o furtună neîntreruptă) tot din repriza a II-a a meciului cheie cu echipa R.F.G. ? Parcă de aici s-a inspirat „Steagul roșu” în partida de luni transformînd, în ultimele minute, un joc categoric pierdut într-una din cele mai dramatice înfîniri ale campionatului.

Nu de fotbal se vor sătura spectatorii noștri, ci de acele parodii ale fotbalului care din păcate se mai pot viziona pe terenurile noastre (amintiți-vă de momentele plicticoase, obositoare ca niște somnifere din meciul Progresul-Petrolul). Ne-am săturat și pînă acum de acest sistem de joc la „întimplare” (Inchizi ochii și tragi cu sete: în minge, în pămînt, în aer sau în piciorul adversarului), de acest sistem „toate mijloacele pentru a cîștiga” (mijloace sportive și nesportive), de acest mit al hazardului, de această adorație a erorilor (luni, la gol în propria poartă a formației „Steagul roșu” atacanții de la „Dinamo” se înbrățișau cu bucurie). Ne-am săturat de pseudo-fotbal, de tot ceea ce siluiește acest joc încetîntor.

Turneul U.E.F.A. demonstrează marea tinerețe a fotbalului și demonstrează perspectiva și progresul acestui sport și demonstrează calitățile mezinilor noștri poate mai mult fizico-psihice decît tehnice. Dar tehnica e mult mai ușor de însușit decît voința, tenacitatea, energia, puterea. Baza există. Solidă, viguroasă, puternică. Pe ea se poate clădi cea mai înaltă și mai frumoasă construcție. Dacă i se va dărui pasiune, dragoste, căldură. Dacă vom vedea în primul rînd sportul. Dacă nu-l vom confunda cu clasamente, puncte și alte calcule contabile. Victoria poate fi smulsă uneori și printr-un accident. Dar aproape întotdeauna gravitează în jurul înăfîimilor.

eu mă culesc

...dar căminul do. va continua să strălucească.

COOPERATIVA METALO-CASNICĂ
prezintă noile modele originale de
LUSTRE, LAMPADARE, APLICE
în magazinele U.C.E.C.O.M. din Calea Victoriei nr. 24 și strada
Smîrdan nr. 24, unde se primesc și comenzi speciale

CONTRADICȚII OCCIDENTALE

de Florica ȘELMARU

Peste câteva zile, la 3 mai, miniștrii de externe ai țărilor din N.A.T.O. se vor întâlni la Atena, în cadrul sesiunii consiliului atlantic. Apoi, o parte dintre ei se vor re-găsi, la 8 mai, la Bruxelles, unde vor relua negocierile privitoare la intrarea Marii Britanii în Piața Comună. Frecvența acestor reuniuni este însă departe de a reflecta o dulce armonie — și în presa occidentală se pot citi compacte coloane de comentarii conternate despre spasmele în care se zbate solidaritatea occidentală. Cea mai recentă și deosebit de semnificativă criză de acest fel a avut loc la 17 aprilie...

De la această dată, marii profeți ai „integrării europene” așteptau dacă nu realizări hotărâtoare (antecedentele nu îngăduiau iluzii excesive), măcar un stmbure de satisfacție: miniștrii de externe ai celor șase țări membre ale Pieței Comune se reuniau la Paris pentru a se pune de acord asupra unui tratat de „uniune politică vest-europeană”. Miniștrii s-au întâlnit într-adevăr, într-adevăr au avut convorbiri timp de peste cinci ore — ba, tentând ceea ce agenția „France Presse” numea „un suprem efort”, s-au întâlnit și după-amiază în formație restrinsă. Dar când a fost reluată reuniunea plenară, dl. Couve de Murville, care prezida, nu a putut, tot după cum relatează agenția franceză, „decît să constate dezacordul”. Și nu s-a mai dat nici un comunicat la terminarea convorbirilor, și nu s-a fixat nici o dată pentru cea a întâlnire a șefilor de guverne și de state care în principiu urmează să aibă loc la Roma în momentul în care s-ar ajunge la un acord.

Evoluția discuțiilor în problema „uniunii politice vest-europene” de altfel nu îngăduie nici să se prevadă că momentul acesta ar putea fi aproape. Anul trecut, în iulie, la Bad-Godesberg, cei șase ajunseseră cu multă trudă la un acord de principiu. Cîteva luni mai tîrziu, comisia de experți însărcinată să elaboreze modalitățile concrete de realizare a asociației a prezentat un proiect („de altfel destul de anodin”, notează ziarul parizian „Le Monde”). Proiectul acesta, care prevedea constituirea a două organisme — consiliul șefilor de state sau de guverne și secretariatul — a întîmpinat deja opoziția Olandei, care lăsa să se înțeleagă că nu va adera la proiectul de „uniune politică” decît atunci cînd Marea Britanie se va fi alăturat Pieței Comune și, prin aceasta, „uniunii” însăși. La 20 martie, în reuniunea de la Luxemburg, cei 6 miniștrii de externe constatau din nou că sînt în dezacord. Convorbirile De Gaulle-Fanfani de la Torino și Adenauer-Fanfani de la Cadenabbia au avut drept scop să aplaneze divergențele și să netezească terenul în vederea înfîlțirii de la 17 aprilie.

În ciuda eforturilor italo-vest-germane de a găsi o formulă de compromis între „Europa pătrilor” preconizată de De Gaulle și exigențele „integraționiste” ale celorlalți parteneri, proiectul de „uniune politică” s-a lovit la Paris de o opoziție și mai categorică. Nu numai din partea Olandei, dar și din aceea a Belgiei.

De unde atîta intransigență? E instructiv în această privință un comentariu al ziarului elvețian „Neue Zürcher Zeitung” din timpul convorbirilor de la Torino: „Pentru De Gaulle, „Europa pătrilor” presupune rolul conducător al Franței... Se sprijină intrarea Marii Britanii în comunitatea economică europeană, în nădejdea că Londra va face contra-pondere Parisului și Bonnului...” Și, firește, Londra este dispusă să răspundă acestor solicitări, pentru că și ea intenționează, după o declarație oficială, „să joace propriul său rol în colaborarea politică și economică europeană”.

În apropiatele noi întâlniri inter-occidentale fără îndoială că jocul de-a „cine comandă” va continua. Cu participarea oficială — cel puțin la 3 mai, cînd reuniunea este nu vest-europeană, ci atlantică — și a „marului aliat” de peste ocean.

Aspect de la lucrările primei sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S. al celei de-a 6-a legislaturi. Printre punctele de pe ordinea de zi s-au aflat: aprobarea decretelor adoptate în perioada de după cea de-a 7-a sesiune a celei de-a 5-a legislaturi; prezentarea unui raport cu privire la tratativele de la Geneva; constituirea Guvernului Sovietic; alegerea Tribunalului Suprem al U.R.S.S.; problema elaborării proiectului noii Constituții a U.R.S.S.

fotocronica
FLACARII

Imagine din timpul celui de-al 5-lea marș anual Aldermaston — Londra. Celor 8.000 de demonstranți porniți din Berkshire, de lângă centrul britanic de cercetări nucleare de la Aldermaston, li s-au alăturat pe parcurs, mil și mil de alte persoane. Marșul s-a încheiat printr-un uriaș miting în Hyde Parkul londonez, cu participarea a aproape 150.000 de oameni, care au adresat președintelui S.U.A. un mesaj cerîndu-i să renunțe la proiectatele experimente cu arma nucleară în atmosferă.

În numeroase provincii ale Vietnamului de Sud trupele di-namite, conduse de ofițeri americani și înzestrate cu material militar american, întreprind atacuri împotriva populației pașnice sub pretextul „luptei împotriva partizanilor”. În provincia Kien Tuong, de pildă, au fost rase de pe suprafața pămîntului două sate. În fotografie: trupe de mercenari, sprijinite de elicoptere americane la marginea unui sat ce urmează a fi supus unei „operații de curățire”.

Opinia publică franceză a primit cu satisfacție știrea arestării fostului general Salan, căpetenia organizației fasciste O.A.S. care a săvîrșit nenumărate acte oriminale teroriste pe teritoriul Franței și în Algeria. În fotografie: Salan, cu cătușe la mîini, pe aeroportul din Reghaia (Algeria) înainte de a fi transportat la Paris și încarcerat la închisoarea Santé.

Moscova. La Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine, a avut loc recent sesiunea Comitetului sovietic pentru organizarea Congresului pentru dezarmare generală și pace, care-și va desfășura lucrările în capitala U.R.S.S. în prima jumătate a lunii iulie.

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Malta

In ultima vreme se vorbește despre „un nou stat” Malta. Aș dori unele lămuriri în această privință.

Ioana POȘIRCĂ,
profesoară, București, bd. III
Pintilie nr. 4

Răspunde ziaristul Gh. IOSUB,
la Radioteleviziune.

Incepând din luna martie c. Commonwealthul britanic numără un nou membru: Malta. În locul statutului de colonie, Malta a câștigat o constituție în care se revede „acordarea unor puteri depline de autodeterminare” pentru locuitorii acestei insule. În practică însă, Malta va continua să fie condusă de un guvernator englez - intitulat acum „șef al statului”. În problemele de politică externă și în cele militare, Malta nu va putea decide decât în cadrul unei șanumite colaborări cu autoritățile britanice, care și rezervă dreptul de a hotărî în legătură cu orice chestiune de interes vital. În cazul cind vor exista dezacorduri cu privire la măsurile ce trebuie doptate.

În ceea ce privește „autonomia internă”, Malta are o dunare legislativă aleasă și un guvern format pe baza unei majorități parlamentare. Controlul asupra poliției rămîne însă în atribuția guvernatorului britanic.

Iată de ce nu se poate încă vorbi de o reală independență a Maltei.

Interesul Angliei pentru această mică insulă (316 km pătrați, 330.000 locuitori), sezată în mijlocul Mediteranei, este determinat de poziția sa strategică. Într-un secol și jumătate, de cînd a fost caparată, Malta a fost transformată într-o fortăreață. În momentul de față această insulă este utilizată - după cum scrie ziarul britanic Daily Express - ca depozit de armament atomic. Insula este folosită și ca punct de transbordare a trupelor coloniale, trimise să înăbușe mișcările de eliberare în Asia și Africa. Pe aici, pe pildă, au fost trimiși mercenarii în Katanga.

Populația acestei insule este nemulțumită atât de faptul că Malta s-a transformat într-o bază militară cât și de cîntuța independență pe care i-a fost acordată. Noua constituție dăruită de Anglia este - după cum recunoaște el altfel și ziarul conservator englez „Daily Telegraph” - un costum, așa cum s-a pronunțat de sus, iar nu cum s-a vrut clientul.

Poporul maltez își continuă lupta pentru ca Malta să devină cu adevărat un stat liber și suveran.

Casa-minune

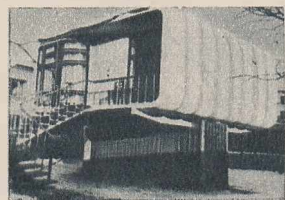
In numărul 4 din 27 ianuarie al revistei „Flacăra”, a apărut fotografia unei case din Leningrad, construită exclusiv din mase plastice. În această privință doresc să cunoșc amănunțit.

Oprina COCHINESCU,
șef de echipă la fabrica de medicamente „Galena” din București

Pentru a răspunde, ne-am adresat Agenției sovietice de presă „Novosti”, care ne-a trimis materialul de mai jos:

Pe liniștita stradă Novotorkovskaja din Leningrad se observă o animație neobișnuită. Motivul: interesul stîrnit de noua casă experimentală construită în întregime din material plastic.

Clădirea are drept temelie o cameră din blocuri de sticlă, ridicată pe un funda-

Aspect exterior al casei din material plastic.

Interiorul unei camere.

ment de beton armat, în care se află diferite instalații de încălzire, de ventilație și electrice.

Pereteii, foarte subțiri, au la mijloc un strat de material sintetic special care asigură o desăvîrșită izolare termică și acustică. Grosimea totală a peretilor fiind de numai 10 cm, întreaga casă, cu mobilă cu tot, nu cîntărește decât 4 1/2 tone.

O scară din textolit duce la o verandă prin care se intră în casă. Trece pragul și te afli parcă în împărăția chimiei. Te impresionează plăcut coloritul deschis, pastelat al tapetului din poli-clorură de vinil cu care sînt acoperiți pereteii. E frumos și practic - se spală extrem de ușor. Locul parchetului l-a luat linoleumul.

Locuința, cu o suprafață locativă totală de 40 metri pătrați, este compusă dintr-un hol mic, cu dulapuri montate în perete, o bucătărie - mică și ea dar prevăzută cu tot ce-i trebuie unei gospodine - o baie și o cameră de locuit, spațioasă, primitoare, inundată de lumină. Peretele din față este în întregime din sticlă, dar nu o sticlă obișnuită, ci una organică, incasabilă și avînd calitatea de a permite razele ultraviolete să treacă în voie. Poți să te bronzezi și fără a ieși din casă. Iar cînd

vremea e mohorîtă, n-ai decît să intri în baie și să aprinzi niște lămpi speciale ale căror radiații te fac să simți căldura razelor „soarelui de munte”.

Vasta încăpere poate fi ușor transformată, cu ajutorul unor draperii tot din material plastic, într-un apartament din trei camere: dormitor, sufragerie și cameră de lucru. Mobilă, fabricată în mare parte din materiale sintetice, are linie modernă, elegantă.

Pe scurt

Stefan Ceausescu, Turnu Severin. Rolul scriitorului din filmul românesc „Străzile au amintiri” a fost interpretat de Virgil Florescu. În viața de toate zilele, Virgil Florescu este crainic la radioteleviziune. La întrebările dv. în legătură cu filmul panoramic și cu cinerama, vom răspunde într-unul din numerele viitoare ale revistei.

Constantin Tomei, Birlad. Ne bucură faptul că ne scrieți și că pregătiți câteva desene satirice pentru „Flacăra”. Le așteptăm.

Doina Andreescu, Cimpina. În „Flacăra” au apărut fotografiile lui Oleg Strijenov, Jean Marais, Yves Montand și ale altor actori care vă interesează. Au apărut de asemenea, fotografiile ale unor interpreți romîni de muzică ușoară - printre ei Margareta Pîslaru, Alda Moga. În paginile revistei veți întîlni și în viitor fotografii de artiști, printre care, desigur, și cei preferați de dv.

Cititorii către cititori

Stefan Sypniewski, Lodz, ul. Andzeja Struga 5 m 10 (R.P. Polonă), dorește să

corespunde pe teme filatelice în limbile polonă și rusă. Doresc să corespundă pe teme de literatură, artă, muzică, film, următorii: Florica Bucur, studentă, com. Sălcia, raionul Turnu Măgurele; Marcela Gherasim, Tulcea, str. Prislov, 30; Adriana Păunescu, elevă, Pitești, str. Victoriei, 124; Niculae Luparu, Brăila, str. Cristian, 38 B; Niculae Dragotă, Reșița, Blocul 23 August (800); Stefan Rațiu, oficiant P.T.T.R., Teiuș, raionul Alba; Cornelia Gîlgor, elevă, Sînicolaul Mare, str. Gh. Barițiu, 18, reg.

Banat; Nicolae Stîncă, elev, Brașov, str. Petofi, 17; Viorel Pompei, București, Teatrul Național I.L. Caragiale, str. Academiei, 11; Marian Driucuț, elev, Roșiori de Vede, str. Tolbuhin, 34; Marian Stănescu, maistru electrician, Costești, reg. Argeș; Justinian Petrescu, student, Cluj, str. Miko, 5-7, bloc 7; Iulia Plop, învățătoare, com. Gorban, raionul Huși. Doresc să facă schimb de ilustrate și fotografii de actori, următorii: Maria Ionîță, tehniciană, Ploiești, str. Victoriei, 1; Liliiana Constantinescu, Fălticeni, str. Rădăseni, 51; Pompei Pop, student, Cluj, str. Hașden, 45, bloc 2; Marcelina Soarlat, elevă, Brăila, str. Rahovei, 180; Sandu Cucu, student, Cluj, str. Balzac, 11; Rodica Angelescu, elevă, Ploiești, str. Matei Basarab, 55; Gh. Munteanu, elev, București, str. Icoanei, 78; Ionel Corneanu, Nicu Popescu, C. Sirbu și Horațiu Andrei, elevi, Hunedoara, bloc 106, ap. 18; Aura Domitlan, elevă, Pitești, bulevardul R.P.R. nr. 30 A., bloc 1, ap. 6; Ravelea Bolozan, elevă, Sînicolaul Mare, reg.

Banat; Petru Fara, Reșița, str. Golului, 17; Mihail Sărescu, Marian Săntuc, N. Irișoș și Constantin Mihăilescu, Hunedoara, grupul școlar C.S.H., str. 23 August, 1.

Un exemplu de solarizare. Fotografie de Mircea FARIA

Un fotograf amator întreabă:

Ce este și cum se face o solarizare?

Întîlnesc deseori termenul „solarizare” atribuit unei tehnici noi în arta fotografică. Aș dori să știu despre ce este vorba.

Pavel MUNTEAN
București, str. Poet Buzdugan, 1

Răspunde ing. A. BUBULAC, membru al Asociației artiștilor fotografi.

„Solarizarea” este o tehnică de laborator aparținînd domeniului fotografiei interpretative. Datorită acestei tehnici, care constă în expunerea unui clișeu la lumină albă difuză în timpul operației de revelare - înainte ca aceasta să se fi terminat - se poate obține o inversare a tonurilor, parțială sau totală. Această inversare a tonurilor, ca rezultat al solarizării, se va traduce în final - adică copia pozitivă - prin următoarele: a) valorile albe rămîn albe; b) tonurile cenușii deschise rămîn nealterate; c) cenușul închis devine negru; d) negrul devine alb.

Cum se execută solarizarea: Alegerea subiectului se face (întîndu-se seama de rezultatul final al solarizării); În general se aleg subiecte simple cu contraste puternice: flori albe pe un fond negru sau subiecte întunecate pe un fond alb, figuri blonde pe fond negru, peisaje cu prim plan întunecat, cu fond luminat.

Procedeele de lucru pentru materialul pancromatic (după R. Servant):

1) Se expune clișeul suficient de mult - fără însă a exagera - astfel ca să se obțină o imagine de o bună intensitate.

2) Se revelează într-un revelator obișnuit un timp inferior celui necesar pentru a se obține un negativ dur.

3) Se expune negativul la lumină albă agitîndu-se baia, eventual se trece negativul din revelator într-o baie de apă și se expune astfel la lumină.

4) Se continuă revelarea - după ce s-a stins lumina - pînă la obținerea negativului dorit, după care se spală și se fixează obișnuit.

Efectul solarizării este variabil, fiind în funcție de momentul opririi primei revelări, durata expunerii la lumină albă, revelarea finală. Prin modificarea convenabilă a acestor factori, se pot obține solarizări de diferite intensități.

De la fotocorespondenți

„Mulgătoarea”, o statuie nouă de sculptorul I. Tolan în parcul „M. Eminescu” din Arad. (Pavel FLORIAN, muncitor - dulgher)

Gospodăria colectivă „Inaltea” din satul Clucea, raionul Brăila, are un sector zootehnic în plină dezvoltare - numărul oilor cu lînă fină și samfînă se urcă acum la peste 750. (Ion CONSTANTIN)

Vă trimite un aspect din portul Constanța. (Gh. CIOROBĂ)

FLACĂRA

Revistă social-politică și literar-artistică

Anul XI - Nr. 17 (361)
28 aprilie 1982

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10.
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

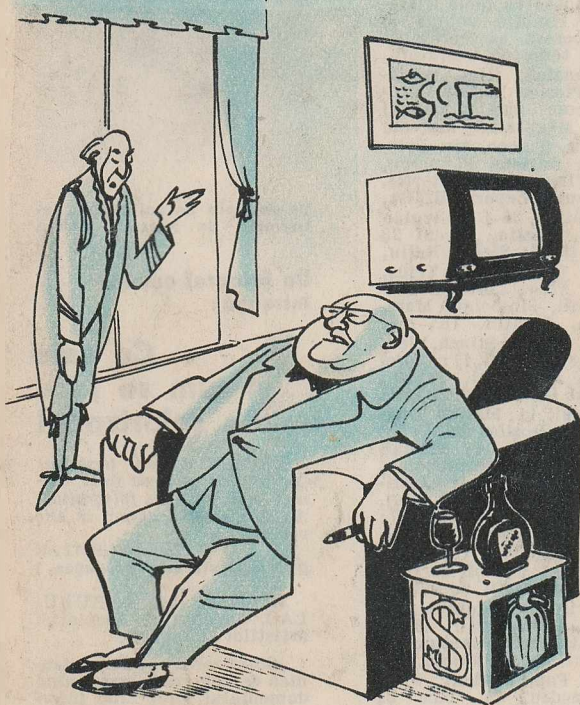
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Școltilor.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

UMOR

DIN „DEMOCRAȚIA“ DOLARULUI

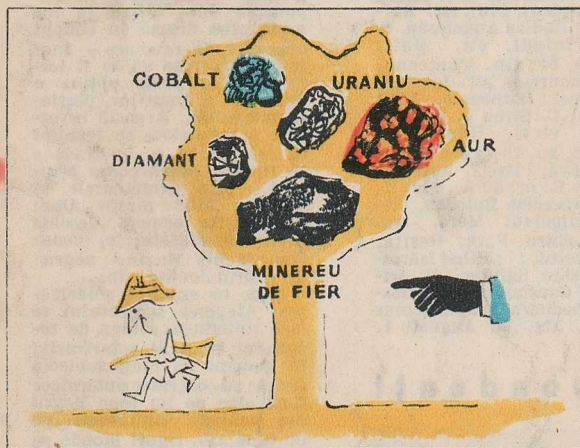

— Mie, ăllălți 90% îmi lipsesc!

Desen de N. CLAUDIU

— D-le senator, un alegător
din trecutele alegeri întreabă
cînd îl puteți primi.
— La... viitoarele alegeri!

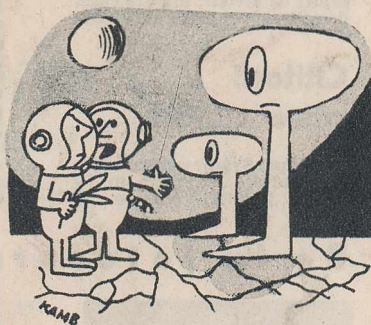
Desen de V. TIMOC

Izgonirea din rai.

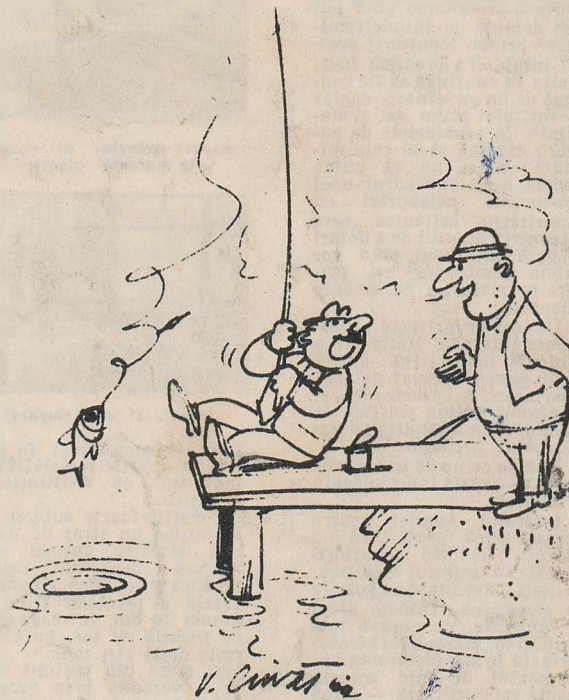
Desen de Bohumil STEPAN
(R. S. Cehoslovacă)

DUPĂ DEBARCAREA ÎN PLANETA MARTE

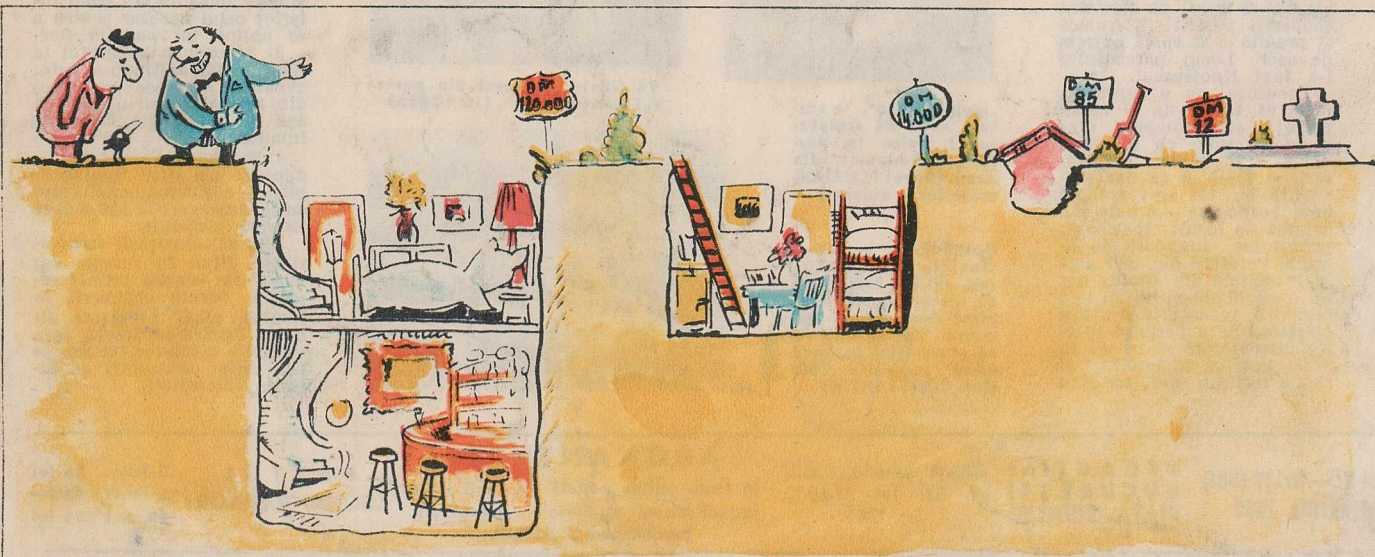

— Nu e de mirare că n-au auzit
nimic despre Întîl Mai; ei trăiesc nu-
mai în Martel...

(Din „L'Humanité Dimanche“)

V. CRIVĂȚ

— Ura! Al 5-lea!
— Pe ziua de azi?
— Nu! Din 1925!

Desen de V. CRIVĂȚ

În R.F.G. „Executăm
adăposturi antiatomice
pentru toate pun-
gile...“

(Din „Westfälische
Rundschau“)